

Nederlandsche afdeling
FAC. RECHTSGELEERDHEID
BIBLIOTHEEK

Z 189

Rechtskundig Weekblad

REDACTIE : Italiëlei, 99, Antwerpen

Abonnement : 100 fr. per jaar

Vereeniging zonder winstgevend doel

BEHEER : Lange Leemstraat, 99, Antwerpen

Postchecknummer : 3185.22

INHOUD :

ONZE TWEEDE JAARGANG.

VERSLAG DER BUITENGEWONE ALGEMEENE VERGADERING VAN DEN BOND DER VLAAMSCH RECHTSGELEERDEN.

RECHTSpraak.

Hof van Beroep te Luik. — 11 Maart 1932. Verantwoordelijkheid. — Doodelijk auto-ongeval. — Berekening der schadeaanspraak. — Aangestelde.

Burgerlijke Rechtbank van Dendermonde. — 18 Juni 1932. — Verantwoordelijkheid voor eens anders daad. — Aard. — Schade door den persoon voor wien men moet verantwoorden aan zich zelven berokkend. — Niet toepasselijkheid van art. 1384 B. W. — Rechtstreekse schuld.

Burgerlijke Rechtbank Hasselt. — 10 December 1930. — Verantwoordelijkheid schoolhoofd. — Ongeval. — Tegengewijs door schoolhoofd geleverd. — Gedeelde verantwoordelijkheid in geval van nalatigheid in optreden na het ongeval.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ANTWERPEN. — Eenmaking der zittingsuren.

ROND EEN BENOEMING.

NECROLOGIE.

RECHTERLIJK LEVEN.

WETGEVING.

BALIELEVEN.

ONZE TWEEDE JAARGANG

Sinds een paar dagen heeft de rechterlijke wereld zijn werkzaamheden hernomen en onmiddellijk verschijnt ook het eerste nummer van onzen tweeden jaargang.

Vol enthousiasme nemen wij de taak weder op die door het jaarlijksch verlof onderbroken werd. Want niettegenstaande zijn prille jeugd is het « Rechtskundig Weekblad » een onontbeerlijk orgaan geworden voor alle juristen die strijden voor de vervlaamsching van ons rechtswezen en die arbeiden aan de oprichting eener wetenschappelijke Vlaamsche rechtscultuur.

Alles wijst er op dat het nieuw rechterlijk jaar de inspanning van al onze krachten zal eischen.

Zal de langverwachte wet die het taalgebruik in gerechtszaken moet regelen er thans eindelijk komen? Sedert zoolang reeds wordt hare noodzakelijkheid volstrekt algemeen erkend! Van de meest gezaghebbende zijde werd ze ons ten stelligste toegezegd voor het jubeljaar 1930. Nu we voor '33 staan is de toestand nog steeds dezelfde. In al onze groote Vlaamsche steden is het gebruik van het Nederlandsch vóór de burgerlijke- en handelsrechtbanken nog steeds de groote uitzondering en vóór onze Beroepshoven is er, buiten de strafzaken, van eene behandeling der processen in het Nederlandsch haast geen spoor.

Er heerscht in heel de juristenwereld op taalgebied een ellendige slenter, die in afwachting van de wet, steeds blijft voortduren. Zeer talrijke advocaten verlangen niet beter dan te pleiten in hunne moedertaal, doch zij willen sommige magistraten en enkele franschgezinde confraters niet mishagen; zij wenschen niet bij de voorhoede te staan die thans reeds op eigen initiatief volop haar Vlaamschen plicht vervult, maar wachten ongeduldig het woord af van den wetgever om uit volle kracht mede te werken aan den opbouw van een gezond Vlaamsch rechtsleven. En ook vele magistraten zouden ten eerste een anderen toestand wenschen, doch kunnen op eigen gezag aan de bestaande omstandigheden weinig veranderen.

Ons eerste streven moet dus eerst en vooral voor doel hebben dat de wet er onmiddellijk kome! De stem der Vlaamsche rechtsgeleerden moet luid klinken om aan te toonen hoe schreeuwend de bestaande

onrechtvaardigheid is en hoe dringend er gevolg dient gegeven aan den Vlaamschen rechtseisch. Ons blad zal in deze richting doen al wat het kan, doch gezamenlijk en individueel dienen alle Vlaamsche juristen al den invloed waarover ze beschikken aan te wenden opdat ons Staatsbestuur en onze volksvertegenwoordiging zonder verwijl de beloofde wet zouden in 't leven roepen.

Doch het is niet voldoende dat er een welkdanige wet gestemd worde; het is noodzakelijk dat deze wet afdoende zij, dat het geen halve maatregel weze, doch dat zij in het Vlaamsche land op besliste wijze de gaafheid eener Vlaamsche rechtscultuur verzekerde. Op dit gebied is er ook nog heel wat te doen. Wij hebben onlangs kennis gekregen van het verslag der commissie dat als grondslag zal dienen voor de besprekingen in de Kamer en het is dadelijk gebleken — en ten eerste onderlijnd op de laatste vergadering van den Bond der Vlaamsche rechtsgeleerden — dat dit voorstel volstrekt onvoldoende is, dat de in uitzicht gestelde bepalingen volstrekt niet ver genoeg reiken, dat er onduidelbare uitzonderingen worden in voorzien, die de deur zouden open laten voor alle mogelijke misbruiken en de halfslachtigheid van ons rechtswezen gedurende lange jaren zouden bestendigen.

Hiertegen dienen wij ons met alle kracht te verzetten en het « Rechtskundig Weekblad » wenscht op doeltreffende wijze dit verzet te steunen. Een volledig Vlaamsch gerecht in het Vlaamsche land, zonder uitzonderingen of beperkingen, kan alleen bevrediging schenken!

En in afwachting van wat komen zal dienen wij ondertusschen van nu af reeds alles in het werk te stellen om op praktische wijze bij te dragen tot feitelijke vervlaamsching van ons gerecht; het Rechtskundig Weekblad zal niet nalaten onze juristen toe te roepen: « Gebruikt uitsluitend de Nederlandsche taal in alle proceduurstukken, pleit uitsluitend in 't Nederlandsch voor alle rechtcolleges van de laagste tot de hoogste, gebruikt het Nederlandsch in alle uitingen van uw beroepsleven, in uwe briefwisseling, bij de rolregeling ter zitting, in uw omgang met de magistratuur ». Wanneer elk Vlaamschvoelend jurist aan dezen roep gehoor geeft kan er, in afwachting van de wettelijke regeling reeds onmiddellijk heel wat verwezenlijkt worden.

Doch ons blad wil niet enkel een strijdorgaan zijn, het wenscht vooral, zooals het dit getoond heeft door den inhoud van zijn eersten jaargang, bedrijvig te zijn op wetenschappelijk gebied en de basis te leggen eener hoogstaande Vlaamsche rechtscultuur. Om daartoe te komen dient er nog een heel eind weegs afgelegd en wij hopen stellig onzen tweeden jaargang te kunnen opvoeren tot een heelwat hooger peil dan den vorigen. De voortdurende uitbreiding van de Vlaamsche rechtspraak zal ons toelaten voor de uit te geven arresten en vonnissen steeds kieskeuriger te zijn; talrijke vooraanstaande rechtsgeleerden hebben ons voor den nieuwen jaargang hunne medewerking toegezegd; aan de bibliographie zal meer zorg besteed worden en op alle gebied zullen wij trachten het blad degelijker te maken.

Onze plannen gaan echter nog veel verder en binnen enkele dagen zullen de eerste nummers verschijnen van een reeks wetenschappelijke rechtskundige werken die ons weekblad zullen worden uitgegeven. Het staat thans reeds vast dat in den loop van dit jaar ten minste een zestal boekdeelen zullen verschijnen die een waardige bijdrage zullen vormen tot de Vlaamsche rechtswetenschap. In een volgend nummer zal hierover meer uitleg verstrekt worden.

Eindelijk zullen wij er ons ten eerste op toeleggen alle leden van de Vlaamsche juristenwereld in nauwe voeling met elkaar te brengen. Onze kroniek « Balieleven » is daartoe een uitstekend, doch een nog onvoldoend middel. Wij hebben dan ook het initiatief genomen van het inrichten eener reeks spreekbeurten, waarop

redenaars van onze verschillende conferenties en pleitgenootschappen voor alle Balies onzer Vlaamsche steden zullen optreden. Niets zal meer bevorderlijk zijn voor het onderhouden van warme vriendschapsbetrekkingen en ons blad kan door het inrichten dezer voordrachtavonden de grootste diensten bewijzen.

Ten laatste nog een woord over onze verhouding tot den Bond der Vlaamsche Rechtsgeleerden. Na een langen sluimer is eindelijk de « Bond » ontwaakt en hij schijnt tot een nieuw en actief leven geroepen. Ieder is gelukkig geweest te hebben kunnen vaststellen welke schitterende vergadering in de maand Juli te Antwerpen belegd is geworden. Ons blad zal in nauwe voeling blijven met het bestuur van den Bond en het met alle middelen ten dienste staan om het te helpen en te steunen in het volbrengen zijner zending. De Bond der Vlaamsche rechtsgeleerden dient het organisme te worden dat met onbetwistbaar gezag zal spreken in naam van allen die in het Vlaamsche land aan het rechtsleven deelachtig zijn.

Staat het dan niet vast dat ons programma voor het komende jaar de inspanning van onze beste krachten zal eischen.

De redactie kan natuurlijk hare plannen slechts verwezenlijken wanneer ze kan rekenen op de trouwe en vaste medewerking van al diegenen die in ons streven belang stellen, doch wij vertrouwen te zeer op het warme idealisme dat leeft bij de Vlaamsche rechtsgeleerden, op hun taaie werkkracht en hun offervaardigheid, om niet met gerust gemoed en volledig vertrouwen de toekomst tegemoet te zien.

DE REDACTIE.

Buitengewone Algemeene Vergadering van den Bond der Vlaamsche Rechtsgeleerden te Antwerpen op 16 Juli 1932

De Vervlaamsching van het Gerecht

Wij kunnen ons niet herinneren dat er ooit een vergadering van den Bond der Vlaamsche Rechtsgeleerden heeft plaats gehad die zulken geweldigen bijval oogstte als diegene op 16 Juli l.l. te Antwerpen werd ingericht. Deze bijval is een teeken des tijds. Er is in de Vlaamsche juristenwereld een nieuwe geest gevaren, een geest van activiteit en strijdlustigheid, die beslist en hardnekkig den strijd wenscht aan te binden voor de volledige vervlaamsching van het rechtswezen in het Vlaamsche land.

De Bond der Vlaamsche Rechtsgeleerden die gedurende zooveel jaren van zich niet had laten hooren en zich beperkte tot het inrichten van de Vlaamsche Rechtskundige Congressen, is thans zijn ware roeping bewust geworden en neemt de leiding van den opgang der Vlaamsche Juristenwereld naar een gave en zuiver Vlaamsche rechtscultuur.

De vergadering van 16 Juli is op alle

gebied gelukkig en verkwikkend geweest. Eerst en vooral door de buitengewoon talrijke opkomst van de rechtsgeleerden uit alle deelen van het Vlaamsche land, door de tegenwoordigheid van talrijke hooggeplaatste magistraten, door het belang en de waardigheid der gevoerde debatten.

In de ruime Assisenzaal van het Gerechtshof te Antwerpen waren ten minste 300 juristen vergaderd. De zitting werd voorgezeten door Senator Hector Le Bon, voorzitter van den Bond der Vlaamsche Rechtsgeleerden. Wij merkten de tegenwoordigheid op van den Heer Van de Kelder, voorzitter van het Krijgshof, van de Heeren De Vos en De Ridder, raadsheeren bij het Hof van beroep te Brussel, den Heer Langerock, raadsheer bij het Hof van beroep te Gent, den Heer De Coster, rechter der Rechtbank van eersten aanleg te Brussel, den Heer De Beus, onderzoeksrechter te Turnhout; den Heer Baetens,

hoofdreferendaris der Handelsrechtbank van Antwerpen, en nog talrijke andere magistraten. De Heer Montens, dienstdoende Voorzitter der Rechtbank van Antwerpen, woonde eveneens de zitting bij. Waren ook nog aanwezig Senator Van Dieren, volksvertegenwoordigers Joris, De Schrijver, De Beuckelaere en Romsée; verder nog Mr. Boedt, oud-volksvertegenwoordiger, Prof. Bellefroid, hoogleeraar aan de Universiteit te Nijmegen, enz., enz.

Hadden zich laten verontschuldigen: MM. Silvercruijs, voorzitter van het Verbrekingshof; Staatsministers Poulet, Louis Franck, burgemeester Van Cauwelaert; Temmerman, Stafhouder der Orde te Antwerpen; Van Isacker, oud-minister; De Veen, onder-voorzitter van den Bond, voorzitter van het Rekenhof; Van der Moeren en Remy, advocaten-Generaal bij het Hof van Beroep te Gent; Van Thorenburg, Procureur des Koning, te Ieper; Byvoet, rechter; Van Goest, onderzoeks-rechter en Lannoy, substituit, te Hasselt; Hoogleeraar F. Collin; Vrederechters Aug. Van Cauwelaert, te Antwerpen en Edg. Dobbelaere, te Ronse.

De Heer Voorzitter Mr. Le Bon sprak eerst een woord van diepgevoelde hulde aan de nagedachtenis van wijlen Mr. De Hoon, eerste advocaat-generaal bij het Beroepshof te Brussel. Hij wijst op de toekomstplannen van den Bond der Vlaamsche Rechtsgeleerden en begroet deze algemeene vergadering als het begin eener periode van onverdroten werkzaamheid, die voor doel moet hebben de onmiddellijke en grondige verwezenlijking van de Vlaamsche rechtseischen op rechterlijk gebied.

Nadat deze kranige rede van harte toegejuicht was geworden werd het woord verleend aan den secretaris Mr. H. Borginon om enkele wijzigingen voor te stellen aan de statuten van den Bond der Vlaamsche Rechtsgeleerden. Deze wijzigingen worden met algemeene stemmen aangenomen. De belangrijkste ervan is dat het Rechtskundig Weekblad in het bestuur van den Bond der Vlaamsche Rechtsgeleerden door vier afgevaardigden zal vertegenwoordigd worden.

Na deze voorafgaandelijke mededeeling komt Mr. Leo Delwaide aan het woord die als inleiding voor het aangekondigde debat een bespreking zal houden over:

DE VERVLAAMSCHING VAN HET GERECHT

Mr. Delwaide heeft zich van zijn taak op schitterende wijze gekweten. Zijn uiteenzetting was zoo zakelijk en zoo volledig, dat wij zijn redevoering in haar geheel in ons volgend nummer zullen afdrucken.

Mr. Delwaide had zich als doel gesteld het verslag der Kamercommissie, opgesteld door volksvertegenwoordiger Marck, dat slechts een paar dagen te voren bekend was gemaakt, op den keuper te beschouwen en er de voor- en nadeelen van in het licht te stellen. Hij zette voorafgaandelijk de grondbeginselen uiteen die als basis moeten dienen voor een duurzaam rechterlijk taalstatuut, namelijk «consequentie erkenning van de taaleenheid van het Vlaamsche land met in achtneming van den tweeslachtigen toestand der Brusselsche agglomeratie». Na te hebben vastgesteld dat dit grondbeginsel in het wetsvoorstel der Kamercommissie erkend wordt, onderzoekt spreker de verschillende uitzonderingen welke op dit beginsel der eentaligheid worden voorzien. Eerst en vooral voor de Krijgsraden waar de taal der rechtspleging vrij blijft naar keuze van den verdachte. Spreker vindt dezen maatregel billijk zoolang de stipte toepassing van de gewestelijke indeeling in het leger niet is verzekerd. Een tweede uitzondering wordt gemaakt voor de gemeenten der taalgrensgedieden waar de procedure dient gevoerd in de taal van de gemeente waar de verweerder gehuisvest is, al kan de Rechtbank de voortzetting der rechtspleging in een andere taal bevelen. Spreker doet het gevaar van deze bepaling uitschijnen daar de rechtsonderhoorigen van Vlaamsche gemeenten voor de Rechtbanken van het Walenland volstrekt niet op de inschikkelijkheid van wege deze Rechtbanken zullen kunnen rekenen. Spreker ziet dan ook op dit punt geen andere solutie dan de grenswijziging der arrondissementen en provinciën in aanpassing met de taalgrenzen.

Voor wat de strafzaken betreft voorziet het voorstel van de Kamercommissie dat de beklaagde steeds een vertaling kan eischen van het dossier zijner zaak en dat voor wat criminele zaken betreft de beschuldigde steeds de verzending kan vragen voor het dichtsbij gelegen assisenhof

zijner taalstreek of voor het assisenhof van Brabant.

Mr. Delwaide onderzoekt verder het verslag van Mr. Marck voor wat betreft het regiem dat zal gelden voor het arrondissement Brussel. Voor de dagvaarding kiest aanlegger vrij de taal der procedure, doch het staat den verweerder vrij vóór alle verweer te vragen dat de procedure in een andere taal zou geschieden. Mr. Delwaide toont aan hoe onvolledig deze bepalingen het recht van de Vlaamsche rechts-onderhoorigen uit de Brusselsche agglomeratie beschermen.

In beroep en verbreking zal de rechtspleging geschieden in de taal van de bestreden beslissing. Te dezer gelegenheid doet spreker opmerken hoezeer de rechtsonderhoorigen uit Limburg zich voor het Luiksche Beroepshof in een staat van minderwaardigheid zullen bevinden en hij komt tot de solutie dat de eenige mogelijke uitweg lijkt te zijn de Provincie Limburg te voegen bij het rechtsgebied van het Hof van Brussel.

Spreker laat in het midden of het wenschelijk zou zijn dat dit Hof kamers naar Antwerpen zou afvaardigen.

Het belangrijkste punt van sprekers uiteenzetting was wel dit gewijd aan de beginselen van het Kamerverslag aangaande de taal der pleidooien. Eerst en vooral wordt de volkomen grondwettelijkheid aangevoerd van de wettelijke dwangmaatregelen betreffende de taal der pleidooien. In principie heeft de Kamer-Commissie aangenomen dat de taal der rechtspleging ook de taal der pleidooien moet zijn, doch aan dit mooie principie wordt in hetzelfde verslag op zeer gevoelige wijze afbreuk gedaan. Het staat de Rechtbank steeds vrij op vraag van een partij, in uitzonderlijke omstandigheden en door gemotiveerde beslissing, een advocaat toe te laten voor het pleidooi een andere taal dan die der rechtspleging te gebruiken. Spreker toont het gevaarlijke en het volstrekt overbodige van deze bepaling aan.

Een grooter gevaar echter schuilt nog in de bepaling voorzien in art. 44 van het Voorstel en waarbij aan al de advocaten, die op het oogenblik van het in voege treden der wet op den lijst der orde zijn ingeschreven, vrijheid wordt gelaten voor de pleidooien de taal hunner keuze te gebruiken. Mr. Delwaide wordt warm toegejuicht wanneer hij zijn overtuiging doet kennen dat het de plicht is van den Bond der Vlaamsche Rechtsgeleerden al te doen wat in zijn macht is om deze beschikking te doen wijzigen. Wanneer deze bepaling wet mocht worden, zou ze voor gevolg hebben dat Vlaanderen in de eerste 50 jaar geen volledig gaaf rechtswezen zou kennen. Spreker toont aan hoe het pleidooi een van de belangrijkste bestanddeelen is van gansch het rechtsleven en hoe juist op dit allereerstigste punt de Kamer-Commissie de lijn der eentaligheid zou willen breken. Hij verklaart dat hij zich wel rekenschap geeft van de noodzakelijke overgangsmatregelen doch dat in elk geval als minimum kan aangenomen worden dat zij, die sedert 15 jaar aan de balie zijn ingeschreven, zich voldoende rekenschap hebben kunnen geven van de wending der gebeurtenissen in Vlaanderen, opdat zij de noodige maatregelen zouden hebben kunnen nemen om behoorlijk in het Nederlandsch hun beroep uit te oefenen.

«Indien zij niet in staat zijn», zegt Mr. Delwaide, «in het Nederlandsch te pleiten, dit hun eigen schuld en wij meenen dat het niet te billijken is dat men, om in hunne onkunde te voorzien of de gevolgen hunner gemakzucht te dekken, van het beginsel der eentaligheid van het rechtsleven in Vlaanderen zou afwijken en de draagkracht der wet langer dan noodig is zou verzwakken».

Deze woorden worden op warm applaus onthaald en dit applaus herhaalt zich wanneer Mr. Delwaide doet uitschijnen dat de verslaggever der Kamer-Commissie zelf dergelijk stelsel heeft doen toejuichen het vorige jaar in het Congres van den Vlaamschen Landsbond te Brussel.

Spreker besluit zijn rede met te wijzen op de noodzakelijkheid dat magistraten en griffiers enkel zouden benoemd worden nadat zij zullen bewezen hebben een grondige kennis van het Nederlandsch te bezitten, niet slechts door het afleggen van een bijvoeglijk examen over een paar vakken, maar door het bewijs dat zij hun hooger studiën volledig in het Nederlandsch hebben gedaan of na een grondig examen in de Nederlandsche taal over alle vakken van het doctoraat in de rechten, bepaling die ook zou dienen uitgebreid te worden tot de benoemingen in de Rechtbank van Brussel.

In aansluiting met het laatste deel der rede van Mr. Delwaide vraagt Mr. Paul Se-

gers uit Dendermonde het woord om een motie neder te leggen betreffende de taalkennis van te benoemen magistraten, griffiers en andere rechterlijke ambtenaren. Hij haalt gevallen aan waarbij de bepalingen der wet van 20 Januari 1932 op het gebruik der talen in de besturen op grove wijze overtreden worden. Om zulks te billijken heeft men aangehaald dat de wet van 29 Juni 1932 niet van toepassing zou zijn op de benoeming van rechterlijke ambtenaren. Aan de hand van de parlementaire debatten toont spreker aan dat in de Kamer van Volksvertegenwoordigers uitdrukkelijk het tegenovergestelde is bevestigd geworden en hij haalt belangrijke gedeelten aan uit redevoeringen van Ministers Renkin, Janson en Cocq om het onmogelijke te doen uitschijnen van benoemingen van Vlaamsch-onkundige griffiers. Tenslotte legt hij volgende motie neder:

«Overwegende dat de wet van 29 Juni 1932, op het gebruik der talen in bestuurszaken van toepassing is op de ambten en betrekkingen der rechterlijke orde wanneer de kandidaten niet ontslagen zijn wegens het bezit van een officieel diploma (art. 9 par. 7).

» Overwegende dat de wet van kracht is sedert 10 Juli 1932;

» Overwegende dat het spruit zoo uit de bewoordingen als uit den geest der nieuwe wet alsmede uit de vroegere wetgeving dat de grondige kennis der taal moet blijken uit een mondeling en schriftelijk examen afgenomen door een wettelijk samengestelde jury;

» De Bond der Vlaamsche Rechtsgeleerden,

» vraagt aan de bevoegde overheid geen benoemingen meer te doen dan met inacht-neming der hierboven aangeduide wetsbeginselen ».

Deze motie bekomt algemeene instemming.

Mr. Lambrechts (Antwerpen) doet het gebrekkige en halfslachtige uitschijnen van de voorstellen der Kamercommissie en drukt zijn meening uit dat er van heel de vervlaamsching van het rechtswezen niets terecht komt wanneer men niet van nu af al de advocaten in het Vlaamsche land eenvoudig verplicht uitsluitend in het Nederlandsch te pleiten. Dit radicale voorstel wordt toegejuicht.

Mr. Orban (Dendermonde) kritiqueert scherp de uitzonderingen voorzien in het verslag der Kamer-Commissie en stelt als overgangsmatregel voor dat al de advocaten, die vanaf 1914 in de balie zijn ingeschreven, onder de wettelijke verplichting zouden vallen in het Nederlandsch te pleiten.

Mr. H. Borginon (Brussel) die eveneens partijganger is van de absolute verplichting voor al de advocaten zou deze verplichting echter wenschen zien opgelegd te worden na een overgangperiode van 5 of 6 jaar. Hij wijst bijzonder op de noodzakelijkheid dat enkel magistraten en gerechtshofambtenaren zouden benoemd worden die niet enkel uitstekend het Nederlandsch zouden kennen, maar waarvan de Vlaamsche gevoelens boven allen twijfel zouden staan.

Mr. Hillen (Antwerpen) toont aan welke erge misbruiken er zouden kunnen voortkomen uit de beperkingen en uitzonderingen die in het ontwerp der Kamer-Commissie voorzien zijn. Voor wat de toestand te Antwerpen betreft kondigt hij aan de vergadering aan dat er maatregelen genomen zijn om na het rechterlijk verlof te komen tot de volledige vervlaamsching van de Handelsrechtbank en hij brengt hulde aan den Heer Baetens, hoofdreferendaris bij de Handelsrechtbank, die de vergadering bijwoont.

Mr. De Schrijver (Gent) wijst er op dat de te verwezenlijke hervorming praktisch mogelijk moet zijn en hij legt er zich op toe het verslag van de Kamer-Commissie te verdedigen en de uitzonderingen aan de verplichting om in het Nederlandsch te pleiten te verrechtvaardigen.

Mr. Romsée (Brussel) wijst er op hoe in de Brusselsche agglomeratie het niet aan den verweerder mag overgelaten worden te beschikken over de taal der pleidooien. Verder houdt hij een schitterend betoog tegen de bepalingen van het voorstel der Kamer-Commissie en hij betreurt het dat de verslaggever dezer commissie al te gemakkelijk zou hebben toegegeven voor wat betreft de bepalingen betreffende de verplichting in het Nederlandsch te pleiten. Deze toegevingen zijn ongevraagd gedaan geworden, zegt spreker, want met de Commissie zooals ze samengesteld was ware het mogelijk geweest tot veel meer radicale beslissingen te komen.

Het werd reeds laat en de Heer Voor-

zitter was verplicht de spreekbeurten in te korten.

Mr. Van Dieren (Leuven) wijst nog op de noodzakelijkheid der benoeming van Vlaamschgezinde magistraten en betoogt dat elke wetgeving doode letter zal blijven, wanneer de geest in de magistratuur niet verandert.

Nadat verschillende andere confraters nog het woord gevoerd hebben, waaronder Mr. Claesen (Antwerpen), richt Mr. Wildiers (Antwerpen) een gloedvollen oproep tot de vergadering opdat de Vlaamsche juristen alle compromissen van de hand zouden wijzen en volle Vlaamsch recht zouden eischen. Hij wijst op het ondoelmatige van de individuele pogingen der Vlaamschgezinde advocaten en toont aan dat enkel de wet met een absolute verplichting om alle procedure, pleidooien inbegrepen, uitsluitend in het Vlaamsch te voeren, een gezonde oplossing kan brengen.

Er wordt dan beslist dat, ten einde een volledige motie te kunnen opstellen, er op het einde van de maand September een nieuwe vergadering van den Bond der Vlaamsche Rechtsgeleerden zal belegd worden, waarop het standpunt van den bond definitief zal worden vastgesteld.

Mr. Orban (Dendermonde) houdt er aan op het einde van tegenwoordige vergadering vast te stellen dat er van nu af eenparig akkoord bestaat op twee punten:

1) dat er geen uitzonderingen mogen voorzien worden aan de verplichting om in het Nederlandsch te pleiten in de Vlaamsche streken;

2) dat het volstrekt noodzakelijk is dat in het Vlaamsche land uitsluitend Vlaamsch-voelende magistraten en ambtenaren zouden benoemd worden.

Deze welgelukte vergadering werd in de grootste geestdriftigheid geheven.

Van het Gerechtshof begaven zich al de deelnemers naar de vlothrug waar ingescheept werd aan boord van de salonboot der Stad Antwerpen, die door het Gemeentebestuur welwillend ter beschikking gesteld was geworden van den Bond der Vlaamsche Rechtsgeleerden. Er was gezorgd voor een uitstekend buffet en de lange besprekingen, het gevorderde uur, de Scheldtvlucht en de opgewekte stemming hadden ten eerste den honger gescherpt. De lekkere spijzen en het uitstekende bier werden dan ook alle eer aangedaan.

De prachtige salonboot voerde ons langs de Schelde tot aan de Kruisschans en vandaar voeren wij langs onze dokken. Er heerschte al dien tijd tusschen de talrijke aanwezigen een feestelijke en allervriendschappelijkste atmosfeer.

Na dezen welgelukten tocht begaf het gezelschap zich naar het Stadhuis waar de Bond der Vlaamsche Rechtsgeleerden door het Gemeentebestuur ontvangen werd. Er viel ons daar een zeer hartelijke ontvangst te beurt. Nadat Mr. Le Bon de vergadering aan College van Burgemeester en Schepenen, omringd door verschillende gemeenteraadsleden, had voorgesteld, hield Burgemeester Van Cauwelaert een toespraak waarin hij wees op de aanstaande maatregelen, die in het parlement zouden genomen worden om de definitieve vervlaamsching van het gerecht te verwezenlijken. Hij drukte zijn meening uit dat gezien de tegenwoordige omstandigheden en de wijzigingen die zich in de laatste jaren hebben voorgedaan in de gemeoederen, de vervlaamsching van het gerecht zeer gemakkelijk zal te verwezenlijken zijn.

Burgemeester Van Cauwelaert hoopte dat de Bond der Vlaamsche Rechtsgeleerden binnenkort een schitterende triomfzitting zou kunnen beleggen en hij beloofde dat het Gemeentebestuur dan zou zorgen voor een ontvangst in verhouding met het belang van de bevochten zege. Van deze belofte werd natuurlijk nauwkeurige akte genomen en de Burgemeester werd hartelijk toegejuicht.

Na deze ontvangst werd onder leiding van den Burgemeester zelf een bezoek gebracht aan de verschillende zalen van het prachtige Antwerpsche Stadhuis.

Deze zoo welgevulde dag werd besloten door een feestmaal dat opgediend werd in het restaurant «Paon royal». Meer dan honderd confraters hadden op dit feestmaal ingeschreven en in een schitterende vriendenfeestatmosfeer werd er gesproken en gedronken op de bedrijvigheid van den Bond der Vlaamsche Rechtsgeleerden, op de aanstaande vervlaamsching van het gerecht en op de warme vriendschapsbanden tusschen alle Vlaamsche juristen.

RECHTSPRAAK

HOF VAN BEROEP TE LUIK

5° KAMER — 11 MAART 1932

Voorzitter: M. Neven
Raadsheeren: MM. Lambrechts en Elens
Op. Min.: M. Hauben
Pl.: MMrs. Verpoorten, Lauren-Neuprez
en De Vocht

VERANTWOORDELIJKHEID. — DOODELIJK AUTO-ONGEVAL. — BEREKENING DER SCHADEVERGOEDING. — AANGESTELDE.

De berekening der vergoeding voor een doodelijk ongeval moet gebeuren met in achtneming van familieomstandigheden in dewelke het slachtoffer verkeerde, en voornamelijk met het feit dat het slachtoffer geroepen was in eene nabije toekomst de steun der familie te zijn.

De uitleening van autovoeders door eene onafhankelijke inrichting aan eene andere onderneming doet in den hoofde van deze laatste onderneming tegenover den autovoerder geen rechtsverband ontstaan van aansteller tot aangestelde of van dienstverhuring; bijgevolg blijft de verantwoordelijkheid voor gebeurlijke fout geheel bestaan voor den garagist aannemer van vervoer.

De rechter mag de verantwoordelijkheid niet uitspreken wanneer hij zich steunt op een anderen grond dan deze door de burgerlijke partij in haar inleidend exploit ingeroepen (art. 1384 of 1382).

Peerenboom t/ Swerts en Frijs t/ Becks

Aangezien bij eindvonnis van 28 Juni 1930, uitgewezen werd dat S... door zijne onvoorzichtigheid, den dood van P... veroorzaakt had;

Aangezien uit het onderzoek voor het Hof gedaan blijkt dat S... alleen, zonder mede-verantwoordelijkheid van 't slachtoffer, de schuld van dezes dood draagt;

Aangezien S... de schade door 't bovenbeschreven delikt veroorzaakt, te vergoeden heeft aan al de personen die werkelijk schade door zijne daad hebben geleden;

Aangezien als burgerlijke partijen, tegen S... optreden:

1° Vader P..., in eigen naam, als hoofd der gemeenschap, als beheerder der goederen zijner minderjarige kinderen, Alfons, Julie en Marie;

2° D..., echtgenote P..., maar dat deze aanstelling als overtoollig voorkomt daar in voorhanden geval, haar echtgenoot zich aangesteld heeft als hoofd der gemeenschap en alzo alreeds de herstelling der schade persoonlijk door D... geleden, eischte;

3° Blondine, Pauline en Bernardine P..., de drie meerderjarige zusters van 't slachtoffer;

4° M... en B..., in eigen naam en als hoofd der gemeenschap bestaande tusschen hen en hunne echtgenote C... en C..., beiden halfzusters van P...

Aangezien vader en moeder P... en de hierbovenstaande broeder, zusters en halfzusters van 't slachtoffer de erfgenamen van dezen daarstellen, maar M... en B... persoonlijk niet;

Aangezien de kleederen en het rijwiel aan P... toebehoorend door het ongeval erg werden beschadigd;

Dat het recht tot herstelling dezer schade alreeds door den dood van P... ontstaan, een der bestanddeelen van zijn inboedel daarstelde; en dat na zijn overlijden dat recht aan zijne erfgenamen ten goede is gekomen;

Aangezien het voorkomt uit den aard der teweegebrachte schade aan kleederen en rijwiel, dat eerste rechter deze schade billijk beraamd heeft op acht honderd frank te zamen;

Dat die som hoeft toegekend te worden niet aan al de burgerlijke partijen zooals zij zich aangesteld hebben, maar wel uitsluitelijk aan P... in eigen naam en qualitate qua aan P... Bernardine, P... Blondine, P... Pauline en aan B... en M... handelende als hoofd der gemeenschap, om te worden verdeeld tusschen hen naar mate hunner rechten in de erfenis;

Voor wat de vergoeding der zedelijke schade betreft waarop B... en M... nog in eigen naam nog o.a. aanspraak maken:

Aangezien volgens afgeleverde certificaten P... een voorbeeldige werkmans was; dat gezien de lichamelijke toestand zijns vaders, hij als oudste zoon, min of meer de plaats van dezen in de huiskring had ingenomen, dat, onder hetzelfde dak als zijne ouders wonende, hij innig met hen en zijne 't huis geblevene broeder Alfons en zusters Julie en Marie samenleefde;

Dat, in zulke omstandigheden, de schadeloosstelling door eersten rechter aan de ouders P... toegekend als onbillijk voorkomt; dat, integendeel in aanmerking nemende dat die ouders zedelijk zeer zwaar zijn getroffen geweest het toekennen aan ieder van hen, eener som van twintig dui-

zend frank eene rechtvaardige herstelling zal daarstellen;

Aangezien insgelijks, dat uit bovenbeschrevene omstandigheden vloeit dat Alfons, Julie en Marie P... diepe en bijzondere smart hebben gevoeld door het verdwijnen van een broeder aan wien zij veel te danken hadden; dat eerste rechter billijk op 7500 franken de globaal te betalen som ten voordeele van deze drie belanghebbers heeft beraamd;

Aangezien de burgerlijke partijen P... Pauline, P... Blondine, P... Bernardine, den familiekring reeds hadden verlaten en deswege in minder enge betrekking stonden met hun overleden broeder; dat in zulk geval, wanneer geen bijzondere bewijzen voor zedelijke schade ingebracht worden zooals hier het geval is, de familiebanden als te zeer verflauwd voorkomen om nog aanleiding te geven aan smarten voor geldelijke berekening vatbaar;

Aannemende de beweegredenen van eersten rechter voor wat de stoffelijke schade betreft en de vaststelling der schadeloosstelling ervan ten bate van P... Jan, in eigen naam en qq.

Aangezien de aangestelde burgerlijke partijen, met afzondering van D... Marie in eigen naam, de N. M. « Anc. Et. J. F... et C° » voor eersten rechter hebben gedaagd, bij exploit van 24 Juni 1930, als burgerlijk aansprakelijk der voor hen schadelijke handelingen van S...;

Aangezien art. 3 en 4 der wet van 17 April 1878 rechtsvordering toekennen aan alwie door een misdrijf is benadeeld om herstelling der schade te vorderen en bepalen dat die rechtsvordering terzelfdertijd en voor dezelfde rechters mag ingespannen worden als de openbare rechtsvordering;

Aangezien deze artikels hoegenaamd geen beperking aan de uitoefening der voormelde burgerlijke rechtsvordering stellen;

Aangezien de burgerlijke partijen in specie, krachtens beweerde betrekkingen van aansteller tot aangestelde bestaande tusschen S... en Firma F..., van deze laatste niets anders eischen dan de herstelling der schade welke hun een misdrijf veroorzaakt heeft;

Dat bijgevolg, zulke rechtsvordering niet in tegenstrijdigheid is met de schikkingen van art. 3 en 4 der wet van 1878, en dat ze, alzo, ontvankelijk is voor de strafrechterlijke rechtsmachtsen;

Aangezien de Firma F... beweert dat S... het kwestieus ongeval veroorzaakte als wanneer hij de hoedanigheid van aangestelde dezer Firma niet bezat, zelfs deze niet van tijdelijke aangestelde;

Aangezien uit de verklaringen tijdens het onderzoek der zaak gedaan en uit de stukken in den bundel der Firma F... neergelegd blijkt dat tijdens het ongeval S... geen gewone werkmans van de Firma F... was, dat, integendeel, hij ofwel vennoot was met zekeren B... in een garage onderneming te Hasselt, ofwel werkmans bij de garagiste B..., dat op 4 Januari 1931, op aanvraag der Firma F..., die geen chauffeur, persoonlijk in dienst bij haar, meer voorhanden had, om een auto-camion te sturen die met waren uitrijden moest, S... geïnsteld werd met gezegden auto-camion den uitrit te doen, dewelke den dood van P... teweegebracht;

dat S..., om het volbrengen van deze taak, geen loon, persoonlijk van de firma F... op te trekken had, maar dat voormelde garage onderneming, volgens het gebruik in dusdanige gevallen bestaande tusschen haar en de firma F..., aan deze firma, de vergelding van den geleverden arbeid, rechtstreeks in rekening te brengen had; dat S... door onbeheerigheid in in de technische leiding van den camion dien hij stuurde, C. P. overreed;

In de veronderstelling dat S... slechts werkmans was bij garage-ondernemer B...; Aangezien het leveren van gedrilde autotoelers aan personen die ze noodig hebben voor het sturen van hunne eigene automobiels, een der normale verrichtingen is van het bedrijf van een garagist;

Dat zulke prestatie — indien geen tegenbewijs wordt geleverd — het louter gevolg is van eene overeenkomst gesloten tusschen den garagist vervoer aannemer en den klant van dezen;

Aangezien, in specie, het feit dat S... niet persoonlijk betaald was door de firma F... voor den beoogden uitrit, maar dat de betaling moest geschieden bij de garage-onderneming en ten bate van deze, wel erop wijst dat geen dienstverhuring was ontstaan tusschen firma F... en S..., maar dat het de garagist B... was die speculeer-

de op den arbeid geleverd door een der werklieden gebezigd in zijne onderneming; Aangezien de aannemer, die aangaande gewone verrichtingen van zijn bedrijf werkvolk aan derden levert, de leiding over de geleverde werkkrachten bewaart voor wat betreft de uitvoering van het werk waarover de onderneming is aangegaan, en bijgevolg ook de hoedanigheid van aansteller, zolang het niet bewezen wordt dat zijn recht van leider aan anderen is overgedragen geweest, uitdrukkelijk of stilzwijgend;

Aangezien de burgerlijke partijen het bewijs van zulke overdracht zien in het feit dat de firma F... onderrichtingen heeft gegeven aan S... betreffende den door hem af te loopen weg en de plaatsen waar leveringen van waren moesten geschieden;

Aangezien deze onderrichtingen alleenlijk betrekking hebben op de vaststelling van het doel of van het voordeel door de firma F... beoogd wanneer zij vervoeraannemer B... de levering vroeg der werkkraft noodig om het vervoer harer waren te verwezenlijken; dat uit deze noodzakelijke onderrichtingen (hoe kan zonder bepaling van den rijweg en van de ontlaadingsplaatsen, de bedoelde uitrit geschieden) onontbeerlijk in alle ondernemingsovereenkomsten ten einde vaststelling van het te ondernemen werk, geenszins vloeit dat B... voor wat aangaat de technische uitvoering van het kontrakt gesloten tusschen hem en de firma F... aan zijne rechten en plichten van werkbaas heeft verzaakt en S... ondergeschikt heeft aan de firma F...;

Aangezien bijgevolg moest het half aangenomen worden dat de firma F..., S... bijzonder voor den uitrit weskwestie heeft uitgekozen tusschen de werklieden van B..., zij toch niet als bewezen tijdelijke aansteller van S... zoude voorkomen tijdens het ongeval daar S... onder de leiding bleef van B... voor wat aangaat de handelingen uit dewelke het ongeval is gesproten;

In de veronderstelling dat S... vennoot met B... was in de garage-onderneming met dewelke de firma F... gehandeld heeft;

Aangezien daar ter zake, zoo als hooger bewezen geen dienstverhuring tusschen de firma F... en S... geschiedde, maar wel eene overeenkomst voor vervoer tusschen die firma en de garage-onderneming — in dit geval S... zoude voorkomen als hebbende de overeengekomen prestatie geleverd in zijne hoedanigheid van aannemer van zulken arbeid;

Dat degene, die een werk verricht in hoedanigheid van aannemer tegenover den meester van het werk niet in eene ondergeschikte verhouding staat; dat hij wel het werk afleveren moet volgens de bepalingen van de overeenkomst, maar dat hij vrij blijft aangaande de wijze van uitvoering van het overeengekomen werk;

Aangezien bijgevolg, hetzij dat S... werkmans was bij B..., ofwel vennoot van dezen, dat bij gebrek aan het bewijs van het bestaan van een band van ondergeschiktheid van S... tegenover de firma F... wanneer het ongeval gebeurde, de rechtsvordering der burgerlijke partijen tegen deze firma als ongegrond voorkomt;

Aangezien volgens de beweegredenen van het vonnis a quo, eerste rechter een bewijs der verantwoordelijkheid der firma F... haalt uit het feit dat het bewezen zou zijn dat deze firma, aan S... tot persoonlijk gebruik, sterke dranken in het door hem geleide voertuig mede gaf of mede liet geven;

Aangezien uit deze daad, wel is waar, zoude kunnen desgevallend afgeleid worden, dat de firma F... een «persoonlijke» fout heeft begaan in verband staande met den dood van P... Constant; maar aangezien dat eerste rechter in eene persoonlijke fout der firma geen steun vinden mocht om tegen deze firma, in de aanhangige rechtsvordering eene veroordeeling uit te spreken;

Dat inderdaad de tegen deze firma ingeleide rechtsvordering alleenlijk gegrond was op art. 1384 van het burgerlijk wetboek, en dat eerste rechter geen acht geven mocht aan eene andere gerechtelijke oorzaak dan die door de burgerlijke partijen in hun inleidend exploit ingeroepen;

Aangezien de firma F... bij exploit van 27 Juni 1930, B..., garagehouder en S..., mecaniciens daagde, om deze zich te hooren verwijzen in het geding gebonden tusschen het openbaar ministerie en S..., de consorten P... en haar zelve ten einde vrijwaring in geval van veroordeeling der aanlegster in vrijwaring;

Dat dit exploit den 27 Juni 1930 betee-kend, B... en S... reeds daagde om voor den 28 Juni eropvolgende, te verschijnen voor de boetstraffelijke rechtbank van Hasselt;

Aangezien de nietigheid van dit exploit als eerste verweermiddel door B... en S... ingeroepen wordt;

Maar dat in den toestand der zaak het zonder belang geworden is te onderzoeken noch of ja of neen de dagvaarding van 27 Juni 1930 nietig noch de gegrondheid der verdere beslitselen van B... en S..., daar van eenen kant, geen geding gebonden is geworden tusschen B... en S... als ter zake geroepen door voormeld exploit en de consorten P... die tegen hen niet hebben geconcludeerd, en daar van eenen anderen kant de betwisting tusschen de firma F... en B..., als zijnde in vrijwaring geroepen, zonder voorwerp is geworden, de firma F... zijnde buiten verantwoordelijkheid gesteld geweest;

Om deze beweegredenen:

Het Hof, alle verdere en tegenstrijdige beslitselen afwijzende, het vonnis a quo wijzigende.

Zegt dat tijdens het kwestieus ongeval, geen band van aansteller tot aangestelde bestond tusschen de N. M. « Anc. Et. F. F... et C° » en S...; dat de eisch der consorten P... tegen haar ongegrond is;

Ontlast deze Maatschappij van al de veroordeelingen tegen haar uitgesproken door eersten rechter ten voordeele der burgerlijke partijen.

Zegt, bij gebrek aan voorwerp en belang den eisch in vrijwaring dezer maatschappij tegen B... en S... niet ontvankelijk;

Zegt de burgerlijke partij D... Maria in eigen naam, B... en M... in eigen naam niet ontvankelijk in hunnen eisch;

Ea de burgerlijke partijen P... Pauline, P... Blondine, P... Bernardine ongegrond in hunnen eisch tegen S... en ontlast dezen van de veroordeeling ten voordeele van deze burgerlijke partijen uitgesproken;

Veroordeelt S... te betalen:

Aan de ontvankelijk verklaarde burgerlijke partijen, handelende in eigen naam of q.q. de som van 800 franken hen toekomende als erfgenamen van P... Constant;

Aan P... Jan, in eigen naam, als hoofd der gemeenschap en als beheerder zijner minderjarige kinderen, Alfons, Julie en Marie;

Voor zedelijke schade, voor hem en zijne echtgenote de som van veertig duizend franken (40.000);

en voor zijne minderjarige kinderen: zeven duizend vijf honderd franken (7.500);

Voor stoffelijke schade de som van dertig duizend franken (30.000);

Veroordeelt S... tot de wettelijke interesten op de voormelde sommen vanaf 4 Januari 1930;

Laat ten laste van D... Maria, P... Blondine, P... Pauline, P... Bernardine en B... en M... in eigen naam de kosten veroorzaakt door hunne tusschenkomst in de zaak zoowel in eersten aanleg als in beroep;

Veroordeelt de burgerlijke partijen met uitzondering van D... Maria in eigen naam, tot de kosten van eersten aanleg en van beroep van het geding gebonden tusschen hen en de Naamlouze Maatschappij voornoemd;

Veroordeelt S... tot de kosten van eersten aanleg en van beroep jegens den Staat en jegens de burgerlijke partijen met uitzondering van die ten laste gelaten van D..., B..., M..., P... Pauline, Bernardine en Blondine;

Bekrachtigt het vonnis a quo in zoverre het gezegde Maatschappij veroordeelde tot de kosten jegens B... en S... in vrijwaring geroepen, en veroordeelt ze tot de kosten van bercep.

Vereffent de kosten der twee gedingen jegens den Staat op 257 franken 57 centiem.

BURGERLIJKE RECHTBANK VAN DENDERMONDE

18 JUNI 1932

Voorzitter: M. Van Ginderachter
Rechters: M.M. Van Winkel en Matthys
Pl.: Mr Hoornaert en Mr Baeté

VERANTWOORDELIJKHEID VOOR EENS ANDERS DAAD. — AARD. — SCHADE DOOR DEN PERSOON VOOR WIEN MEN MOET VERANTWOORDEN AAN ZICH ZELVEN BEROKKEND. — NIET TOEPASSELIJKHEID VAN ART. 1384 B. W. — RECHTSTREEKSCH SCHULD.

De burgerlijke verantwoordelijkheid voor de schade veroorzaakt door personen voor wien men moet instaan is ten slotte slechts eene wettelijke en gedwongen borgstelling.

De verantwoordelijkheid van art. 1384 B. W. is niet toepasselijk in gevallen waar de persoon voor wien men moet instaan aan zich zelf schade toebrengt.

In geval dat iemand aan zich zelf schade berokkent kan de verantwoordelijkheid van derden slechts steunen op eene persoonlijke fout die mede de werkende oorzaak van het ongeval is geweest.

Lanckman t/
Middelbare en Hogere Technische school

Gehoord partijen in hunne middelen en beslitselen;

Gezien de stukken;

Overwegende dat aanlegger beweert op 3 December 1929 slachtoffer te zijn geweest van een ongeval in de volgende omstandigheden: als leerling aan 't werk zijnde in de school, is hij, — bij gebrek aan eene speciale tang, — genoodzaakt geweest gebruik te maken van eene gewone tang om een beitel te smeden, dientengevolge is de beitel hem ontsprongen en in zijn linker oog terecht gekomen, met het ongelukkig gevolg dat dit oog thans verloren is;

Overwegende dat de eisch uit hoofde dier feiten ingesteld op voet van art. 1382, 1383 en 1384 B. W. strekt tot het betalen van 250.700 frank ten titel van schade-loosstelling;

Overwegende dat, bij latere beslitselen, Lanckman zijn eisch nader bepaalt en meer in 't bijzonder art. 1384 B. W. inroept, zeggende dat in zake de verantwoordelijkheid van onderwijzer Hilaire X, — en diensvolgens deze van verweerster in wiens dienst hij staat, — wettelijk is vermoed;

Overwegende dat art. 1384 B.W. de verantwoordelijkheid van den onderwijzer enkel vermoedt in geval van schade door de schuld van den leerling aan derden veroorzaakt; dat die wetsbepaling geenszins van toepassing is als de leerling zelf het slachtoffer is zijner foutieve handeling of nalatigheid;

Overwegende inderdaad dat reeds uit de vergelijkende beschouwing van den tekst der artikelen 1384 en 1382 B. W. — (1384: dommage que l'on cause par son propre fait... dommage causé par le fait des personnes dont on doit répondre; — 1382: tout fait qui cause à autrui un dommage) — duidelijk volgt dat hier geene schade wordt bedoeld welke de persoon voor wien men heeft te verantwoorden aan zich zelf toebrengt;

Overwegende verders dat, zelfs indien men aanneemt dat de tekst van art. 1384 B. W. de aansprakelijkheid van ouders, meesters en onderwijzers niet uitdrukkelijk beperkt tot de schade door hunne kinderen, aangestelden en leerlingen aan derden veroorzaakt (Demogue, Traité des Oblig. bl. V., d. 48, n° 856) en in de loutere veronderstelling dat ook op juridisch gebied het begrip van schuld jegens zich zelf in de werkelijkheid te bedenken valt, dan toch elke verantwoordelijkheid voor eens anders daad logisch dient uitgesloten te worden wanneer het schade geldt welke de persoon, voor wien men moet instaan, aan zich zelf berokkent; dat immers de burgerlijke verantwoordelijke persoon, volgens een beginsel van het gemeene recht, zijn verhaal mag nemen tegen dengene die door zijne daad rechtstreeks de schade heeft aangericht welke eerstgenoemde verplicht is te herstellen; (Larombière, oblig. d. III, art. 1384, n° 43); dat, waar men aldus ten slotte slechts voor eene wettelijke en gedwongen borgstelling staat (Toullier, d. XI, n° 271) eene rechtsoverdracht van den hoofdschuldenaar tegenover den borg onbegrijpelijk voorkomt;

Overwegende dat aanlegger verders aanbiedt te bewijzen: 1) dat de eenige in de school bestaande speciale tang, geschikt voor 't werk dat hij moest uitvoeren, buiten gebruik was; 2) dat de onderwijzer niet is tusschengekomen om hem te helpen of raad te geven; 3) dat de verzekeringsmaatschappij de rekening heeft betaald van Dr. Hoorens, welke hem heeft verzorgd;

Overwegende dat deze feiten niet van aard zijn om te bewijzen dat het ongeval niet uitsluitelijk aan aanlegger zelf is toe te wijten noch om te doen aannemen dat de leeraar eene persoonlijke fout zou hebben begaan die de werkende oorzaak van het ongeval is geweest;

Overwegende inderdaad dat: 1) Lanckman een stielman is en ten tijde van het ongeval reeds den ouderdom van negentien jaar had bereikt, zoodat — zelfs aannemende dat het gebruik eener bijzondere tang vereischt was, hij het gevaar van op eene andere manier te werk te gaan, moest inzien en zich derhalve daarvan onthouden; 2) dat de onderwijzer zich in de onmogelijkheid bevindt het werk van ieder

der leerlingen gestadig te bewaken en elk van hen tegen zijne eigene onvoorzichtigheid te beschermen; 3) dat het betalen van het eereloon van Dr. Hoorens ten titel van minnelijke schikking en tegemoetkoming is geschied en geen erkentenis van verantwoordelijkheid medebrengt;

Overwegende dat de feiten waarvan het bewijs is aangeboden dus noch ter zake dienend, noch afdoende zijn en de eisch derhalve van alle bewijs is ontbloot;

Om deze redenen:

De Rechtbank, alle verdere en tegenstrijdige beslitselen van de hand wijzende, verklaart den eisch ongegrond, verwerpt hem; veroordeelt aanlegger tot de kosten op taxaat.

BURGERLIJKE RECHTBANK HASSELT

10 DECEMBER 1930

Voorzitter: M. Byvoet
Bijzitters: MM. Cox en Tits
Pl.: MMrs. Koninckx en Verpoorten
t/ MMrs. Cruyters, Cools en Van Weddingen

VERANTWOORDELIJKHEID SCHOOLHOOFD. — ONGEVAL. — TEGENBEWIJS DOOR SCHOOLHOOFD GELEVERD. — GEDEELDE VERANTWOORDELIJKHEID IN GEVAL VAN NALATIGHEID IN OPTREDEN NA HET ONGEVAL.

Het schoolhoofd is niet verantwoordelijk voor de schade door een der leerlingen in de klas aan een zijner makkers toegebracht, wanneer de feiten zoo snel gebeuren dat geen opzichters-oog, hoe bedreven ook, deze had kunnen voorkomen.

De gevolgen van het ongeval kunnen ten deele ten laste gelegd worden van het schoolhoofd, wanneer dit niet onmiddellijk na het ongeval de noodige maatregelen treft om de noodlottige gevolgen eener verwonding aan een bloedend oog te doen bestrijden.

Ectors t/ Similon

Gezien het tusschenvonniss door deze rechtbank gedragen den veertienden Juli 1900 zes en twintig; alsmede de geregistreerde proces-verbalen van het verhoor der getuigen gehouden in uitvoering van dit vonnis;

Aangezien het als genoegzaam bewezen voorkomt dat het Similon Ghislain was, die het oog van Ectors Alfons, den zeventien Juli 1900 vijf en twintig verwondde, met het ongelukkig gevolg dat dit zintuig verloren ging en is moeten uitgenomen worden;

Aangezien dit bewijs spruit niet alleen uit de uitdrukkelijke verklaring van getuige Tournel Jean, doch eveneens uit het onderhoor der getuigen Bessemans en Vangeel dewelke bevestigen dat Ectors op het oogenblik der feiten zou gezegd hebben, zonder dat er tegenspraak melding gemaakt werd, dat het Similon geweest was die hem met den pennenstok in het oog gestoken had;

Aangezien gemeld getuigenverhoor in veel geringere mate toelaat met zekerheid vast te stellen hoe de feiten zich hebben voorgedaan en wie bijgevolg verantwoordelijk moet gesteld worden voor de toegebrachte schade;

Aangezien immers het vaststellen der verantwoordelijkheid bemoeilijkt wordt door het feit dat de rechtstreeksche getuigen van het ongeval slechts kinderen waren, te nauwnood acht of negen jaar oud, dewelke bovendien dus enkel konden gehoord worden drie jaar nadat de feiten gepleegd werden, vandaar tegenstrijdigheden zelfs in de verklaringen der twee voornaamste getuigen Bessemans en Tournel Jean dewelke het zelfs niet eens zijn over de plaats waar Ectors gezeten was toen hij verwond werd, volgens eerste getuige zat Ector langs Similon, volgens laatste getuige was hij het zelf die langs Ectors zat, tusschen deze en Similon in;

Aangezien het nochtans de verklaring van den laatste getuige (Tournel) is die door de rechtbank in aanmerking dient genomen te worden dewijl deze de feiten beschrijft die hij voor zich zag gebeuren dewelken doordien ongetwijfeld beter in zijn geheugen geprent bleven;

Aangezien deze getuigen de feiten aan-geeft als volgt:

« Similon Ghislain gaf mij een pen en een andere aan Ectors; deze gaf ze terug » aan Similon dewelke ze terugstiet voor » mij door » en verder « Ik heb gezien dat » Similon Ectors met den pennenstok in » het oog geraakt heeft, maar niet met de » pen zelf, het was Similon die de pen in » de hand had »;

Aangezien het in deze omstandigheden als te verregaand voorkomt de gansche

verantwoordelijkheid te laste te leggen van Similon, deze evenwel moet gehouden worden als hebbende een fout bedreven met de pen terug te stooten, hetgeen met zulke voorwerpen een ongeoorloofd geweld daartelt, alhoewel hij de voorzorg genomen had de scherpe punt naar zich gekeerd te houden, wijl hij de verwonding met het botte uiteinde van den pennenstok tewegg bracht;

Doch Ectors op zijne beurt beging een fout met de pen, zoo ze hem niet beviel aan Similon en niet aan de onderwijzeres terug te geven en bovendien moet hij gezeten langs Tournel ongetwijfeld een vooroverliggende en denkelijk ook wel een plotslinge beweging gemaakt hebben, waardoor het Similon mogelijk gemaakt werd zijn oog te verwonden;

Aangezien dien ten gevolge, een deel der verantwoordelijkheid ten laste blijft van het slachtoffer zelf, terwijl Similon enkel voor het overige doch voor een grooter deel aansprakelijk dient gesteld te worden;

Aangezien de onderwijzeres Goossens Rosalie, echtgenoot Witters, in rechte aangesproken wordt voor de gevolgen van het ongeval om reden dat zij het noodig toezicht niet zou uitgeoefend hebben op de scholieren, die aan hare waakzaamheid waren toevertrouwd geworden;

Aangezien geen enkele der talrijke scholieren buiten getuige Tournel, de onmiddellijke gebuur van het slachtoffer, de noodlottige beweging bemerkt heeft en dat deze dus wel zoo vlug en kortstondig moet geweest zijn dat geen opzichters-oog, hoe bedreven en oplettend ook, den ongelukkigen stoot had kunnen verhoeden;

Aangezien bijgevolg een gebrek aan toezicht de onderwijzeres niet kan ten laste gelegd worden;

Aangezien het evenmin een onvoorzichtigheid in hare hoofde daartelt, de pennenstokken door een harer leerlingen van de hoogste klas op de hoeken der banken te doen leggen, om ze vervolgens van hand tot hand te laten overmaken aan al de leerlingen van de bank; dat deze manier van handelen zelfs door zekere schoolinspectie aangeprezen wordt (Zie vonnis Charleroi 22 April 1925);

Doch aangezien het onbetwistbaar bewezen werd tijdens gemeld getuigenverhoor, dat de feiten zich omstreeks twee uur in den namiddag hebben voorgedaan; dat Ectors een schreeuw uitliet en onmiddellijk zijn beklag ging maken bij de onderwijzeres; dat hij weende en zijn zakdoek voor het oog, dat overigens rood was, houden moest en dat nochtans de onderwijzeres niet den minsten maatregel nam om de gebeurlijke gevolgen eener verwonding aan een zoo voornaam zintuig, als het oog is, te voorkomen en zelfs den verwonden scholier tot vier uur in de klas hield;

Aangezien nochtans de verwonde jongen het ongemak aan zijn oog is blijven voelen, wijl hij volgens getuige Bessemans zijn zakdoek voor het oog hield en na het einde van de klas zooals Vangeel zegt, zijn zakdoek heeft nat gemaakt aan een pomp in de buurt en deze tegen zijn oog gehouden heeft; dat hij vervolgens zoodra hij thuis kwam, de verwondingen aan zijn oog aan zijn ouders bekend maakte;

Aangezien daarenboven de onderhoorde geneesheeren het eens zijn om te verklaren dat het gewonde oog ten gevolge eener besmetting, verloren is gegaan en dat bij-

gevolg een onmiddellijke verzorging mogelijk de erge gevolgen van het ongeval voorkomen had;

Aangezien doordien het gemis aan zorg na de verwonding, van wege de onderwijzeres, een nalatigheid daartelt, dewelke haar gedeeltelijk verantwoordelijk maakt voor de noodlottige gevolgen van het ongeval en haar aansprakelijk maakt voor een gedeelte der toegebrachte schade;

Aangezien deze fout op gansch andere gronden berust dan die welke aan Ectors en Similon is aangerekend geworden en dat bijgevolg de verweerders niet solidairlijk tot het vergoeden der schade, kunnen gehouden worden;

Aangezien aanlegger in zijn inleidend exploit den 20 November 1925, de geleden schade beraamde op de som van vijf en twintig duizend frank, doch voorbehoudt maakte deze in den loop der debatten te vermeerderen naar goetdunken en hij dientengevolge in zijn eindbeslitselen, ter zitting genomen zijn eisch brengt op de som van vijftig duizend frank;

Aangezien het vermeerderen van de beraaming der schade gewettigd is; dat de blijvende verminking, de geleden pijnen en smarten inziende en rekening houdende met de verminderde waarde der sedert dien gestabiliseerde Belgische munt de schade op de som van vijf en veertig duizend frank dient gesteld te worden, waarvan een zesde, zijnde zeven duizend vijf honderd frank ten laste valt der onderwijzeres, drie zesden of twee en twintig duizend vijf honderd frank ten laste van Similon en de overige twee zesden of vijftien duizend frank door het slachtoffer zelf moeten gedragen worden.

Om deze beweegredenen:

De Rechtbank, alle andere beslitselen verwerpende, verweerster Goossens als gemachtigd houdende om in rechte te treden, door haren echtgenoot die haar te dien einde bijstaat, verklaart een persoonlijke fout bedreven zoowel in hoofde van Ectors Alfons, als van Similon Ghislain dewelken, de eerste voor twee zesden en de laatste voor drie zesden verantwoordelijk stelt; weerhoudt eveneens een persoonlijke fout ten laste van verweerster Goossens Rosalie wegens haar verzuim van onmiddellijke verzorgingsmaatregelen te nemen na de verwonding; legt een zesde der berokkende schade ten haren laste;

Bepaalt de geleden schade op de som van vijf en veertig duizend frank.

Veroordeelt verweerster Goossens om één zesde der berokkende schade, zijnde zeven duizend vijf honderd frank te betalen aan den aanlegger met de wettelijke intresten sedert de dagvaarding;

Zegt dat de overige vijf zesden, zeven en dertig duizend vijf honderd frank, moeten gedragen worden: twee zesden of vijftien duizend frank door aanvrager zelf en drie zesden of twee en twintig duizend vijf honderd frank door verweerder Similon; veroordeelt deze in zijne hoedanigheid van beheerder der goederen van zijn minderjarige zoon, tot betaling dezer som aan den aanlegger, samen met de wettelijke intresten sedert de dagvaarding.

Veroordeelt elk der verweerders tot twee vijfden der kosten en legt een vijfde ten laste van aanlegger.

Wijst dezen af van het overige van zijn eisch.

Rechtbank van Koophandel te Antwerpen

EENMAKING DER ZITTINGSUREN

Een driedubbele ban! Juicht, confraters, juicht, juicht in vredevol akkoorden; de éénmaking der lokalen en der zittingsuren is eene werkelijkheid geworden!

Vanaf 15 September aanstaande zetelt onze Rechtbank van Koophandel des morgens.

Weliswaar brachten beide conferenties onzer Antwerpsche balie den éénparigen wensch uit de zittingsuren zoowel der burgerlijke als der handelsrechtbank 's namiddags vast te stellen. Doch die éénparigheid werd bekomen meer om onzen oudstafhouder Mter Temmerman te pantsieren in zijn eisch tot éénmaking dan wel, uit overtuiging.

Het volstond de diensten onzer Rechtbank van Koophandel te herbergen in ons opgeknappt Justiciepaleis om, zoo het schijnt, zonder hots of bots de éénmaking der zittingsuren te bekomen.

Al degenen die daaraan hebben medegewerkt verdienen de onvoorwaardelijke erkentelijkheid der leden onzer balie. Sommigen vreezen dat die éénmaking wel eens oorzaak zou wezen dat pleiters, weerhou-

den op meer dan ééne Kamer, verplicht zullen zijn om uitstel hunner zaak te vragen en dat daaronder de spoedige behandeling der zaken zou kunnen lijden. Nieuwe toestanden nochtans brengen nieuwe gewoonten en gebruiken mede.

Waarom b.v. moeten zaken strekkende tot betaling van geleverde koopwaar, van erkende schulden, van aangenomen wissels, van geprotesteerde checken enz... onder vorm van pleidooi voorgedragen worden als wanneer het toonen van den ontvangstbon der koopwaren, van de schuldbekentenis, van de geprotesteerde wissel enz... het pleit reeds beslist.

Onze Vrederechters hebben sinds jaren een systeem gehuldigd dat hen toelaat, bijna regelmatig, om de 14 dagen, eene zaak te vonnissen. Is de advocaat belet op de inleidingszitting aanwezig te zijn, dan wordt de zaak als gepleit aanzien en heeft hij gedurende 14 dagen tijd om zijn dossier met besluiten, pleitnota en wat nog meer ter griffie neer te leggen. Doch veertien dagen na de inleiding is de zaak beslecht.

Hoevele zaken zoowel burgerlijke als handelszaken zouden niet nuttig kunnen

geïnstuiseerd en gevonnisd worden enkel door de nederlegging van een welopge-maakt dossier, bewijsstukken en besluiten inhoudende.

Nieuwe gebruiken zullen in voege ge-bracht worden opdat ieder onzer, het sys-teem der éénmaking goedkeurende, zijne hulp zou kunnen bijdragen om door dit nieuw systeem niet te schaden aan den normalen gang van het gerecht.

Hieronder drukken wij de nieuwe be-slissing genomen door onze Rechtbank van Koophandel voorwat betreft de nieuwe zittingsuren.

Klaarblijkelijk heeft de heer Voorzitter door de nieuwe verdeling der in te leiden zaken willen voorkomen dat er te veel za-ken op ééne zitting zouden ingeleid wor-den. Onze Economen zullen nochtans op deze zittingen meer nuttig werk te ver-richten hebben en het valt te voorzien dat de verzendingen naar den rol en het beko-men van vonnissen bij verstek uitsluitend hun werk zal worden.

In eenen afzienbaren tijd zullen zij zich ook moeten gelasten met het bekomen der vonnissen voor akkoord, der uitvoering bij voorraad der vonnissen bij verstek en eventueel der nederlegging der dossiers van de zaken die als gepleit kunnen aan-zien worden.

Dit zal een beetje organisatie vragen; maar daar zal de Tuchtraad wel voor zor-gen. Immers hebben wij uit goede en be-trouwbaar bronnen vernomen dat de ac-tieve secretaris van onzen Tuchtraad reeds gansch het plan heeft uitgewerkt hetwelk op de eerste vergadering aan de goedkeu-ring van zijn medeleden zal onderworpen worden.

Met vreugde hebben wij daarenboven vastgesteld dat onze Rechtbank van Koop-handel aan onze taal burgerrecht geschon-ken heeft. Zoo moest het ook maar zijn.

Wij durven verhoplen dat, ten allerminst op de inleidingszittingen waarop de par-tijen in persoon verschijnen, de rolrege-ling en de behandeling der zaken in onze taal zal geschieden, voorwat de zittingen

der andere Kamers aangaat en zolang het gebruik der talen in gerechtszaken niet geregeld is door eene wet, die, (en daar moet de Bond der Vlaamsche Rechtsge-leerden voor zorgen) meer doeltreffend zal zijn dat het wetsvoorstel March, druk-ken wij den wensch uit dat al de Vlaamsch-gezinde advokaten der balie van Antwer-pen hunne zaken in het Nederlandsch zul-len behandelen.

Onze Rechtbank van Koophandel wordt eene Vlaamsche Rechtbank indien de Vlaamschgezinde confraters hunnen plicht tegenover hen zelven en hun volk begrij-pen.

Hier volgt de nieuwe regeling der zit-tingen.

ZITTINGEN

Maandag:

- 4^e Kamer, te 9.30 uur (Zaal B).
- 7^e Kamer, te 9.35 uur (Zaal D).
- 10^e Kamer, te 9.40 uur (Zaal A). Inleiding der gewone zaken onder de 2.500 fr.

Dinsdag:

- 2^e Kamer, te 9.30 uur (Zaal A).
- 1^e Kamer, te 9.35 uur (Zaal B). Inleiding der scheepvaartzaken.
- 6^e Kamer, te 9.40 uur (Zaal D).

Woensdag:

- 3^e Kamer, te 9.30 uur (Zaal B).
- 8^e Kamer, te 9.35 uur (Zaal D).
- 6^e Kamer, te 9.40 uur (Zaal A). Inleiding der gewone zaken boven de 2.500 fr.

Donderdag:

- 4^e Kamer, te 9.30 uur (Zaal B).
- 5^e Kamer, te 9.35 uur (Zaal D).
- 10^e Kamer, te 9.40 uur (Zaal A). Inleiding der zaken in betaling van wissels onder de 2.500 frank.
- 11^e Kamer, te 10.30 uur (Zaal C). Inleiding der vorderingen tot failliet verklaring.

Vrijdag:

- 2^e Kamer, te 9.30 uur (Zaal D).
- 3^e Kamer, te 9.35 uur (Zaal B).
- 7^e Kamer, te 9.40 uur (Zaal A). Inleiding der zaken in betaling van wissels boven de 2.500 frank.
- 9^e Kamer, te 9.45 uur (Zaal E).

Kortgedingen:

- Alle dagen te 11.30 uur (Zaal C).

Enkwesten:

- Zaterdag, 3^e Kamer, te 9 uur (Zaal E).

Rond een benoeming

Vanaf den eersten dag van zijn bestaan heeft het Rechtskundig Weekblad zich buiten en boren alle politiek gesteld, en het past dan ook in be-ginsel niet dat ons blad zich zou inlaten met benoemingen die geschieden in de rechterlijke wereld en die afhangen van de politieke manda-tarissen die de regering samenstellen.

Wij wenschen ons dan ook ten stelligste te ont-houden van alle persoonlijke kwesties en van alle kritiek op welkdanige manifestatie van regeer-ingsbeleid.

Doch van den anderen kant kan geen enkel vraagstuk betreffende de vervlaamsching van het rechtswezen in ons land de lezers van ons blad onverschillig laten, en hoort het dat op elk gebied waar zich eene wetsovertreding en eene rechts-verkrachting voordoen, het R. W. vrij en onaf-hankelijk zou stelling nemen.

Wij kunnen dan ook niet onverschillig blijven bij de benoeming die in de laatste dagen zoo veel verzet vanwege de Vlaamsche openbare meening heeft uitgelokt.

Het is een feit dat als hoofdgriffier der Recht-bank van Eersten Aanleg te Brussel, een amb-tenaar benoemd is geworden die volledig Vlaamsch-onkundig is. Wij hebben niet het min-ste gegeven betreffende den persoon welke deze benoeming te beurt valt en de titels waarop hij zich misschien kan steunen, en we zijn volstrekt niet ingelicht aangaande de kandidaturen die te-genoover de zijne gesteld waren. Doch één feit is volstrekt onbetwistbaar: de benoeming van een Vlaamsch-onkundig hoofdgriffier te Brussel is eene stellige rechtsverkrachting daar deze benoe-ming volkomen in strijd is met de bepalingen der bestuurswet van 29 Januari 1932, en als dus-danig moet elk jurist, zelfs wanneer hij niet Vlaamschgezind zou zijn, tegen dergelijke wets-overtreding ten stelligste protest aantekenen.

Dergelijke miskenning van de wet voor eene benoeming in de rechterlijke wereld is zonder twi-jfel uiterst gevaarlijk, niet alleen omdat het een voorbeeld is dat willekeur en rechteloosheid bevordert, maar vooral omdat het van aard is om het vertrouwen van de Vlaamsche juristen ten zeerste te schokken voor wat betreft de toepas-sing van de aanstaande wet op het gebruik der talen in de proceduur.

Bij zijne aanstelling heeft de Stokhouder der Balie van Antwerpen vóór een paar maanden nog deze gouden woorden uitgesproken dat, wanneer de taalwet eenmaal bestaat, iedereen de strenge toepassing ervan dient door te drijven en er geene middelen mogen aangewend worden om de toepassing van de wet te ontduiken. Dit hadden wij allen gehoopt voor de toepassing van de reeds be-staande wet op het gebruik der talen in bestuurs-zaken, welke toepasselijk is op de griffiers der rechtbanken. De thans gedane benoeming die volledig in strijd is met deze wet zal voor ieder Vlaamsch jurist een schrijnende teleurstelling zijn.

Opdat er in rechte geen twi-jfel zou bestaan betreffende de toepasselijkheid in onderhavig ge-val van de wet betreffende het gebruik der talen in bestuurszaken, wenschen wij hierna de argu-menten te onderzoeken die aangehaald worden in het voordeel der tegenovergestelde meening:

Ten eerste: «De wet van 29 Juni 1932 zou hier niet van toepassing zijn want het geldt hier niet een bestuurlijk maar wel een rechterlijk ambt».

Wanneer in 1925 het Ministerie van Justicie voor de Magistratuur een weddeperekwatie voor-stelde die voordeliger was dan deze voor de be-stuurlijke ambtenaars, werden de Griffiers bui-ten het voordeliger voorstel gesloten omdat... zij eer tot de bestuurlijke dan tot de rechterlijke orde behooren.

Ziehier in welke bewoordingen de heer van Cauwelaert, verslaggever der jongste wet, zich den 20 Januari 1932 in de Kamer uitdrukte om-trent de draagwijdte der wet: «...Et ici je reviens à la question qui n'a été posée par Mr de Schrij-ver. Il m'a demandé si, dans la loi, la mention spéciale faite des parquets et de la gendarmerie était faite simplement à titre exemplatif ou bien si elle était limitative. Je lui ai répondu immé-diatement que la mention est purement exempla-tive. La loi en effet s'applique à toutes les ad-ministrations publiques, à tous leurs organes, pour autant qu'il n'y ait pas une loi spéciale qui les dispense de cette application. Ce principe n'est dû ni à l'intervention de la section centrale, ni à celle de votre rapporteur; il a été inscrit très net-tement dans le projet de loi déposé par M. Jaspars et ses collaborateurs, il a été repris par le gou-vernement actuel. Il est donc indiscutable. Mêmes les administrations, telle l'administration de l'en-seignement, telle l'administration de la justice, qui, en ordre principal, ont à accomplir des fonc-tions qui ne sont pas des fonctions administrati-ves proprement dites; même ces administrations là sont soumises à la loi pour la totalité de leurs actes de nature administrative.

«Les exemples donnés par M. de Schrijver étaient des exemples d'ordre administratif. Il est donc indiscutable que la loi s'y applique. Cela peut vous paraître évident. Il n'est pas superflu d'y insister puisque, en 1921, lors de la discussion de la première loi sur l'emploi des langues en matière administrative, on a voulu faire admettre une interprétation contraire. On a voulu par exemple que le département des Affaires étran-gères, que celui des Colonies, celui de la Justice, et d'autres, en raison du fait que, soit constitu-tionnellement, soit en raison de la particularité de leurs activités, ces départements ont une mis-sion qui dépasse les limites de l'administration du pays, au sens étroit du mot. On a voulu, dis-je, faire admettre que ces administrations échappent à la loi. C'était une erreur évidente, et la consé-quence en serait que ces administrations là échap-pent à toute réglementation linguistique légale. C'était donc pour elles la liberté ou mieux l'ar-bitraire du fonctionnaire, la continuation des er-reurs et des erreurs du passé. Ce n'est pas cela que le législateur de 1921 a voulu, ce n'est pas cela non plus que veut le législateur de 1932. Il n'y a dorénavant aucun doute, toutes les admi-nistrations publiques, quelles qu'elles soient, et quelle que soit la particularité de leurs activités, sont soumises à l'application de cette loi, à moins qu'une loi spéciale la règle, comme c'est le cas pour l'armée.»

Dat is klaar.

Art. 9 der nieuwe wet luidt als volgt:

§ 1. — «Behoudens hetgeen de hoofdbesturen betreft, kan niemand tot een der bij art. 1 be-doelde ambten of betrekkingen worden benoemd of bevorderd, zoo hij niet vertrouwd is met de taal der gemeente of der streek in dewelke hij zijn ambt of betrekking moet uitoefenen.»

§ 2. — «In de onder art. 2 genoemde gemeen-ten van de Brusselsche agglomeratie en in de gemeenten genoemd onder § 4 van art. 6 mag niemand een ambt uitoefenen waardoor hij in betrekking met het publiek gesteld wordt, zoo hij niet beide landstalen kent.»

Die bepaling is formeel en toch beweert men dat «de hoofdgriffier de beide landstalen niet moet kennen omdat zijne adjuncten daar zijn en in zijne onkunde voorzien».

«Moniteur Belge» van 1 Juni, 2 Juni, 13 Juni 1932 onder hoofding «Ministerie van Justicie» heeft te recht de kennis vereischt van beide lands-talen voor het begeven van betrekkingen van een-voudig bediende in de griffie der Rechtbank van eersten aanleg te Brussel, in de griffies der Vre-degerechten te Anderlecht, Elsene, Schaarbeek en ook in de griffie van het Beroepshof te Brussel en in het Parket van eersten aanleg aldaar.

Het is opgevallen hoe na een «onbescheiden» vraag van den Heer volksvertegenwoordiger Rub-bens, het Staatsblad van 10 Juli 1932 deze kennis der beide landstalen niet meer vergt voor een plaats te begeven in de griffie der Koophandels-rechtbank te Brussel. Welk zou daarvan wel de reden kunnen zijn...?

En nochtans! Art. 160 der wet op de rechterlij-ke organisatie zegt dat de Griffie een openbare dienst is en art. 172 voegt er aan toe dat het de Hoofdgriffier is die de griffie houdt. Te goeder trouw kan men de noodzakelijkheid niet betwis-ten dat de Hoofdgriffier een grondige kennis van beide landstalen hebben moet.

Hoort trouwens wat de Heer Eerste-Minister Renkin zegde ter Kamerzitting van 27 Januari 1932: «Je le dis bien franchement: il est incon-cevable à mes yeux, qu'un citoyen puisse avoir la prétention d'entrer dans la haute administration d'un pays, sans connaître la langue de la ma-jorité de la population. Une telle prétention n'est acceptée dans aucun pays du monde. Ce régime a existé chez nous, c'est entendu, mais ce n'est pas une raison pour le maintenir alors que la ma-jorité proteste contre cet injuste privilège. Le soutien, c'est défendre la priviège contre l'éga-lité, la routine contre le progrès et la paresse contre l'effort»... «L'Etat n'existe pas pour les fonctionnaires; ce sont les fonctionnaires qui existent pour l'Etat».

En M. P.-E. Janson zegde ter Kamerzitting van 21 Januari 1932: «Remarque, MM., que pour devenir directeur, il faut avoir passé 20 ans dans une administration; que par conséquent il nous paraissait tout à fait juste de dire aux fonction-naires entrés dans un département quelconque, où il avait le droit de ne pas apprendre le fla-mand: si vous n'avez pas pour vous même la perspective d'un grand avenir, si vous renoncez à devenir directeur ou directeur-général, c'est votre droit absolu, vous n'apprendrez pas le fla-mand; vous resterez confiné dans une sphère mo-deste que vous avec vous même déterminé; mais si, au contraire, vous vous sentez personnellement capable à devenir directeur ou directeur-général, vous avez 20 ans devant vous»... «Il faut qu'un directeur, s'il reçoit un flamand, puisse causer avec lui, comprendre parfaitement un dossier traité en flamand et puisse même, sur ce dossier, rédiger une note qui ne soit pas de caractère pu-rement technique».

En M. Cocq ter Kamerzitting van 19 Februari 1932: «Lorsque je fais des nominations, j'ai la préoccupation de veiller ce que les magistrats connaissent non seulement la langue mais même le dialecte parlé par les justiciables. Un bon juge ne doit pas avoir besoin de traducteur, pas plus en Wallonie qu'en Flandre. Sans quoi il n'inspire pas confiance». Hetzelfde mag van den Griffier worden gezegd.

Tweede opmerking: Men zegt «het bewijs der kennis van de twee landstalen, vereischt bij de intrede in een ambt is niet meer vereischt bij de bevordering».

Wat zegt art. 9: «Niemand kan benoemd of bevorderd worden». Dus zelfde vereichte voor beide gevallen. Art. 10 bepaalt: «De vrijwaring van persoonlijke rechten door de in dienst zijnde ambtenaren verworven op het oogenblik van de inwerkingtreding dezer wet, mag de toepassing dezer geenszins schaden».

Het K. B. van 20 Maart 1922, toepassing hou-dend van de wet van 1921, voorzag eveneens een examen in één en ander geval.

Ten derde, werpt men op: «Het nieuwe regiem is nog niet in voege vermits de Koninklijke be-sluiten voor de uitvoering der wet, nog niet ge-nomen zijn».

Op grond van art. 4 der wet van 18 April 1898 is de wet van kracht geworden den 10 Juli 1932. Derhalve kan er tot geen benoemingen worden overgegaan in afwachting dat de Koninklijke be-sluiten uitgevaardigd zijn die de toepassing der nieuwe wet moeten regelen. Herinneren wij er aan dat ter Kamerzitting van 27 Januari 1932 de Eer-ste Minister gezegd heeft dat de wet onmiddellijk diende toegepast.

En eindelijk, ten vierde: «Het is niet vereischt dat de kandidaat een wettelijk examen onderga».

Wanneer het gaat over eene eenvoudige bedie-ning in den Werkrechtssraad, wordt er een jury samengesteld en wordt de recipiendaris aan een mondeling en schriftelijk examen onderworpen. (Art. 47, K. B. van 20 November 1927).

In het geval dat ons bezighoudt wordt door art. 9 der wet gevergd dat de titularis met de beide landstalen vertrouwd zij. Zeer gevat zegt M. van Overberg in «Le Soir» van 24 Jan. 1932: «Pour le recrutement des fonctionnaires et employés la règle est de bon sens: nul ne peut être nommé ou promu s'il n'est familiarisé avec la langue de la région».

De nieuwe wet is bedoeld als een middel tot bevrediging. Een benoeming als deze welke thans geschied is, is strijdig zoowel met de letter als den geest der wet en dient dus onvoorwaardelijk door ieder afgekeurd.

Necrologie

KRIJGSAUDITEUR L. CAMBRESY

Vóór enkele weken is de Heer Cambresy, krijgsauditeur der provinciën Antwerpen en Limburg, plotseling overleden. Ieder die de heer Cambresy gekend heeft en met hem heeft omgegaan is ten zeerste door dit onverwacht verscheiden getroffen ge-worden.

De overledene was te Antwerpen een

vooraanstaande figuur. Hij leidde met vas-te hand het zoo belangrijke krijgsparket van Antwerpen en was een streng en ge-wetensvol uitvoerder van de wet. De heer Cambresy telde onder de Antwerpsche magistraten en advocaten slechts vrienden om zijn ridderlijk karakter en zijn open gemoed.

Zijn heengaan wordt algemeen betreurd.

Rechterlijk leven

De nieuwe Voorzitter der Rechtbank van Antwerpen

Mr J. A. DIERCXSENS

Tijdens het rechterlijk verlos is de heer J. A. Diercxsens benoemd geworden tot Voorzitter der Rechtbank van Eersten Aanleg te Antwerpen. Deze benoeming is zoowel bij de magistraten als bij de leden der balie met veel genoegen vernomen. De heer Diercxsens die sinds lange jaren on-dervoorzitter was onzer rechtbank, wordt inderdaad algemeen geacht om zijn onaf-hankelijken geest en zijn nauwgezette plichtsbetrachting. Hij is een beproefd ju-rist waarvan de vonnissen steeds groot gezag hebben.

Niemand beter dan hij was de geschikte man om het zoo gewichtige ambt van Voorzitter der Antwerpsche Rechtbank te bekleden, want de heer Diercxsens bezit naast zijn groote geestesgaven een uitste-kend organisatievermogen dat zoo nood-zakelijk is voor het beheer eener groote rechtbank en hij is tevens in den omgang met ieder van een voorkomende beminne-lijkheid die hem iedereens sympathie heeft verworven.

Het Rechtskundig Weekblad biedt de achtbare heer Voorzitter zijne eerbiedige gelukwenschen aan.

De nieuwe Hoofdreferendaris der Handelsrechtbank van Antwerpen

Mr ED. BAETENS

Ook de benoeming van den heer Ed. Baetens tot hoofdreferendaris der Antwerpsche Handelsrechtbank is met vreug-de vernomen geworden in de rechterlijke wereld.

Zijn grondige rechtskennis, zijn jaren-lange ondervinding in de soms zoo inge-wikkelde toepassing van het handelsrecht wezen hem aan voor dit voornaam rech-terlijk ambt.

De heer Baetens kent in heel de rechter-lijke familie slechts vrienden die zich van harte verheugen over de belangrijke be-noeming die hem te beurt valt en hem eer-biedig hunne gelukwenschen aanbieden.

Zijne benoeming is voor de Vlaamsche juristen een vaste waarborg dat de aan-staande wetten op de vervlaamsching van het gerecht voor de Handelsrechtbank van Antwerpen stipt zullen worden nageleefd.

RECHTERLIJKE ORDE

Bij koninklijke besluiten van 6 September, zijn benoemd:

Tot voorzitter der rechtbank van eersten aan-leg te Hasselt, de heer Byvoet (M.-J.-Ch.-X.), kinderrecht in de rechtbank, ter vervanging van den heer Bamps, die als zoodanig aftreedt;

Tot rechter in de rechtbank van eersten aanleg te Hasselt, de heer Goffinet (A.-P.-G.-P.-L.), rech-ter in de rechtbank van eersten aanleg te Den-dermonde, ter vervanging van den heer Byvoet;

Tot plaatsvervangend rechter:

In het vrederecht van het kanton Ukkel, de heer Wallemacq (L.-E.), advocaat te Brussel, ter vervanging van den heer Cools, die als zoodanig aftreedt;

In het vrederecht van het kanton Torhout, de heer Van de Put (R.), advocaat te Bredeene, ter vervanging van den heer Ververken, die als zoodanig aftreedt;

In het vrederecht van het kanton Herzele, de heer Van Driessche (G.-P.-E.-L.), advocaat te Herzele, ter vervanging van den heer De Smet, die als zoodanig aftreedt;

In het vrederecht van het kanton Tongeren, de heer Goffinet (G.-C.-V.-P.), advocaat en kan-didaat-notaris te Tongeren, ter vervanging van wijlen den heer Deploige;

Tot pleitbezorger:

Bij de rechtbank van eersten aanleg te Ant-werpen, de heer De Weerd (J.-J.-F.), advocaat te Antwerpen, ter vervanging van wijlen den heer Caals;

Tot deurwaarder bij de rechtbank van eersten aanleg te Antwerpen, de heer Van Elslande (A.), kandidaat-deurwaarder te Antwerpen, ter ver-vanging van den heer Verhulst, die als zoodanig aftreedt.

Bij koninklijke besluiten van 6 September 1932 zijn tot notaris benoemd:

Ter standplaats Antwerpen, de heer Uten (R.-I.-V.), kandidaat-notaris te Wijnegem, ter vervanging van wijlen den heer Wellens;

Ter standplaats Oostmalle, de heer Verbelen (J.-V.-J.-M.), kandidaat-notaris te Puers, ter ver-vanging van wijlen den heer Janssens.

Bij koninklijke besluiten van 3 September 1932: Is, op hun verzoek, ontslag verleend:

Aan den heer de Chentines (E.-D.-A.-M.), uit zijn ambt van referendaris der rechtbank van koophandel te Antwerpen.

Hij mag zijn aanspraak op pensioen doen gelden en is gemachtigd tot het voeren van den eeretitel van zijn ambt:

Aan den heer Libouton (J.-F.-O.), uit zijn ambt van hoofdgriffier der rechtbank van eersten aanleg te Brussel.

Hij mag zijn aanspraak op pensioen doen gelden en is gemachtigd tot het voeren van den eeretitel van zijn ambt:

Aan den heer Massart (A.-J.), uit zijn ambt van griffier bij de rechtbank van eersten aanleg te Gent.

Hij mag zijn aanspraak op pensioen doen gelden en is gemachtigd tot het voeren van den eeretitel van zijn ambt:

Aan den heer Beaudegnies (F.-J.-B.-Ch.), uit zijn ambt van deurwaarder bij de rechtbank van eersten aanleg te Charleroi.

Hij is gemachtigd tot het voeren van den eeretitel van zijn ambt;

Zijn aangesteld in de rechtbank van koophandel te Antwerpen:

Tot rechter:

De heeren Adriaenssens (M.), scheepsbevrachter te Antwerpen; Doom (Ch.), handelsagent vennoot te Antwerpen; Sasso (E.-Ch.-L.-E.), scheepsmakelaar vennoot te Antwerpen; Franck (K.-F.-A.), algemeen beheerder fabrikant te Antwerpen; Kersse (R.-A.-J.), afgevaardigde beheerder te Morsel; Van Kerckhoven (E.-J.), koopman te Antwerpen; Van de Waele (H.-Ch.-A.), handelaar, beheerder van maatschappijen te Borgerhout; Gossiaux (V.-H.-C.), beheerder te Antwerpen; Bernaerts (J.-A.), maatschappijbeheerder te Antwerpen; Berré (M.-L.-A.), beheerder bestuurder te Berchem; Landtmeters (A.-J.-J.), koopman te Berchem; Poignard (A.-G.), handelaar te Antwerpen; Peeters (L.-M.-J.), koopman te Antwerpen; Geurts (M.-R.), reeder te Antwerpen; Grote (J.-M.-R.), verzender te Schooten; Goris (R.-C.), beheerder van maatschappijen te Antwerpen; Van Oosterwyck (J.), fabriekbestuurder te Merxem; Gerling (F.-G.-H.-O.), scheepsmakelaar te Wilrijk; Van der Linden (J.-W.-A.), bankiervennoot te Antwerpen.

Tot plaatsvervangend rechter:

De heeren De Jonge (F.-P.-L.-M.), handelaar vennoot te Antwerpen; Maes (M.-L.-A.), beheerder-bestuurder te Berchem; Van Spilbeek (J.), industrieel, algemeen beheerder te Antwerpen; Arts (A.-J.), vennoot te Antwerpen; Bouchery (L.-A.), handelaar te Antwerpen; Doevenspeck (J.-H.-J.), afgevaardigde-beheerder-bestuurder te Deurne; Greeve (H.-J.-A.), aannemer van bouwwerken te Antwerpen; Mertens (J.-F.-C.), makelaar te Antwerpen; Moris (M.-C.-A.), reeder te Antwerpen; Raes (J.-B.), bestuurder te Antwerpen; Schiltz (J.-J.-E.), wisselagent te Brasschaet; Van den Bergh (C.), handelaar te Antwerpen; Van Houtem (J.-M.), makelaar agent te Antwerpen; Van Huffelen (E.-M.-V.), handelaar te Antwerpen.

Zijn aangesteld in de rechtbank van koophandel te Leuven:

Tot rechter:

De heeren Bégault (L.-J.), industrieel te Wilsele; Van Roost (A.-H.), brouwer te Werchter. Tot plaatsvervangend rechter: De heeren Richard (E.-F.), handelaar te Tienen; Perdieu (G.-I.), bakker te Leuven. Zijn aangesteld in de rechtbank van koophandel te Brugge:

Tot rechter:

De heeren Vandepitte (L.), scheepsmakelaar te Brugge; Viaene (L.), industrieel te Brugge. Tot plaatsvervangend rechter: De heeren Blondeel (A.), aannemer te Brugge; Huys (A.), handelaar te Brugge. Zijn aangesteld in de rechtbank van koophandel te Kortrijk:

Tot rechter:

De heeren Vercurysse (E.), industrieel te Kortrijk; Meersseman (J.), industrieel te Kortrijk. Tot plaatsvervangend rechter: De heeren Denolf (J.), industrieel te Roeselare; D'Haese (R.), zeepluier te Kortrijk. Zijn aangesteld in de rechtbank van koophandel te Gent:

Tot rechter:

De heeren Branquaer (A.), industrieel te Gent; Claeys (A.), industrieel te Gent; De Bont (F.), industrieel te Gent; Schavulgie (F.), aannemer te Gent; Van der Heyden (M.), handelaar te Gent; Van Hoecke (E.), bouwmeester te Gent; Verstraete (W.), industrieel te Gent; Vleurinck (A.), industrieel te Gent. Tot plaatsvervangend rechter:

De heeren Buyck (F.), drukker te Gent; Dogné (J.), bankbeheerder te Gent; Wille (J.), ingenieur te Somergem.

Zijn aangesteld in de rechtbank van koophandel te Aalst.

Tot rechter:

De heeren Bessems (J.), vennoot der firma De Meersman en Bessems te Aalst; Borremans (J.), vennoot der firma «Borremans-Mally fils» te Aalst.

Tot plaatsvervangend rechter:

De heer De Haec (R.), vennoot der firma «De Haec frères et sœurs» te Aalst.

Wetgeving

STAATSBLED 12 OOGST 1932

Wet tot wijziging van de bepalingen van hoofdstuk VI, titel V, van boek I van het Burgerlijk Wetboek: «De wederzijdsche rechten en plichten van de echtgenooten». (1)

De Kamers hebben aangenomen en Wij bekrachtigen hetgeen volgt:

Eenig artikel. — De bepalingen, die hoofdstuk VI, titel V, van boek I, van het Burgerlijk Wetboek uitmaken, worden door de volgende bepalingen vervangen:

Art. 212. — De echtgenooten zijn elkander wederkeerig getrouwheid, hulp en bijstand verschuldigd.

Art. 213a. — De man is aan zijne vrouw bescherming, de vrouw aan haren man gehoorzaamheid verschuldigd.

Art. 213b. — De vrouw die afzonderlijk een beroep uitoefent of een handel drijft, kan echter niet, in haar beroeps- of handelsbetrekkingen, zonder de toestemming van haar man diens naam bezigen.

Evenmin, mag de man, tenzij mits toestemming van zijn vrouw, haar naam bij den zijnen voegen in zijne beroeps- of handelsbetrekkingen.

De verleende toelating kan slechts om gewichtige redenen ingetrokken worden.

Art. 214a. — De vrouw is verplicht met den man samen te wonen en hem overal te volgen waar hij dienstig oordeelt zijn verblijf te houden; de man is verplicht zijn vrouw bij zich te ontvangen.

Art. 214b. — Elke echtgenoot draagt bij in de behoeften van het huishouden volgens zijn vermogen en zijn staat.

Voldoet een der echtgenooten niet aan deze verplichting, dan kan de andere echtgenoot, onverminderd de rechten van derden, zich door den vrederechter van de laatste echtelijke woonplaats machtiging laten verleenen om, bij uitsluiting van den eerstbedoelden echtgenoot, de inkomsten, de schuldverdringen en de opbrengsten van diens arbeid in ontvangst te nemen, in de voorwaarden en tot beloop van een bedrag, door den vrederechter te bepalen.

Art. 214c. — Op mondeling of schriftelijk verzoek worden de echtgenooten, door middel van een verwittinging van den griffier, waarbij het onderwerp van het verzoek omschreven wordt, vóór den vrederechter geroepen.

Het vonnis is bij voorraad uitvoerbaar, niettegenstaande verzet en, desnoods, niettegenstaande beroep, zonder borgtocht zelfs op de minuut.

Art. 214d. — Wordt het vonnis bij verstek gewezen, dan wordt het door den griffier betekend aan de in gebreke blijvende partij.

Het verzet moet, op straf van verval, binnen acht dagen na de kennisgeving gedaan worden.

Het kan geschieden in dezelfde voorwaarden als de hoofdeisch.

Art. 214e. — Het vonnis is vatbaar voor beroep, welk ook het bedrag van den eisch zij.

Het beroep moet, op straf van nietigheid, ingesteld worden binnen vijftien dagen na de uitspraak, indien het vonnis op tegenspraak, en binnen vijftien dagen na de kennisgeving, indien het bij verstek gewezen werd.

Art. 214f. — Indien de wederzijdsche toestand der echtgenooten het wettig, kan het vonnis gewijzigd worden, zelfs als het definitief geworden is.

Art. 214g. — Het vonnis is uitvoerbaar door de derden-schuldnaars op enkele kennisgeving aan laatstbedoelden door den griffier, op verzoek van den als eischer optredenden echtgenoot.

Verliest het vonnis zijn kracht, dan worden de derden-schuldnaars door den griffier daarmede in kennis gesteld.

In de kennisgevingen door den griffier wordt opgegeven wat de derde-schuldnaar betalen of niet meer betalen moet.

Art. 214h. — De mededeelingen van den griffier worden onder bij ter post aangeteekenden omslag toegezonden.

De afgifte van het stuk op de post geldt als kennisgeving aan de betrekende partij.

Art. 214i. — Is een der echtgenooten onmondig verklaard, afwezig of in de onmogelijkheid zijn wil te kennen te geven, dan kan de vrederechter tot beloop van het door hem te bepalen bedrag, aan den anderen echtgenoot machtiging verleenen om, voor de behoeften van het huishouden, de aan eerstbedoelden echtgenoot door derden verschuldigde bedragen in ontvangst te nemen.

Het verzoekschrift tot het bekomen van bedoelde machtiging is vrijgesteld van de formaliteiten van zegel en registratie. De rechter vermeldt de door hem verleende machtiging onderaan het verzoekschrift.

Art. 214j. — Verzuimt een der echtgenooten grootelijks zijn plichten, dan gelast de voorzitter van de rechtbank van eersten aanleg der laatste echtelijke woonplaats de door het belang van den anderen echtgenoot en van de kinderen vereischte spoedeisende en voorloopige maatregelen. Onder meer, kan hij de vervoering van de roerende of onroerende goederen der echtgenooten verbieden, alsmede de verplaatsing van het mobilair, behoudens nadere bepaling van die waarover hij aan den eenen of den anderen echtgenoot de vrije beschikking zou toekennen.

Het bevelschrift, genomen krachtens de bij voorgaand lid verleende volmacht, wordt, op aanzoek van den echtgenoot die het heeft verkregen, binnen een maand na zijn datum, bij uittreksel overgemaakt aan de griffie derzelfde rechtbank om aldaar te worden overgeschreven in een daar toe gehouden register.

Art. 215. — De vrouw kan, zonder de bewilliging van haar man, niet in rechten verschijnen.

Art. 216. — De bewilliging van den man is niet vereischt:

1° Wanneer de vrouw in strafzaken wordt vervolgd;

2° In al de geschillen tusschen echtgenooten;

3° In al de geschillen betreffende de goederen waarover de vrouw het beheer heeft, voor wat betrekking heeft op dit beheer, of betreffende de rechten die haar toegekend zijn met het oog op het uitoefenen van een beroep, van een nijverheids- of een handelsbedrijf.

Art. 217. — De vrouw kan zonder de toestemming van den man niet geven, onder een bezwaren titel vervreemden, verpanden, hetzij voor niet, hetzij onder een bezwaren titel verkrijgen, een verbintenis aangaan, behoudens de bij de wet voorziene uitzonderingen.

Art. 218. — Wanneer de man weigert zijn vrouw te machtigen om in rechten te verschijnen, kan zij door den rechter daartoe gemachtigd worden.

Art. 219. — Wanneer de man weigert zijn vrouw te machtigen om een akte aan te gaan, kan de vrouw haar man rechtstreeks laten dagvaarden voor de rechtbank van eersten aanleg van het arrondissement van de gemeenschappelijke woonplaats, die, nadat de man gehoord of behoorlijk ter raadkamer opgeroepen werd, de machtiging kan verleenen of weigeren.

Art. 220. — De vrouw die een beroep, een nijverheids- of een handelsbedrijf uitoefent, kan zich, zonder de machtiging van haar man, verbinden voor alles wat haar beroep, haar bedrijf of haar handel betreft; in welk geval zij ook haar man verbindt, zoo er tusschen hen gemeenschap bestaat.

Zij wordt niet geacht openbare koopvrouw te zijn, als zij er zich bij bepaalt de waren die tot den koophandel van haar man behooren, in het klein te verkoopen; zij wordt het alleen als zij een afzonderlijken handel drijft.

Art. 221. — Welke ook de huwelijksche voorwaarden zijn, kan de man, staande het huwelijk, aan de vrouw algemeene machtiging geven om de bij de artikelen 215 en 217 voorziene handelingen te verrichten.

De man is tevens bevoegd om de machtiging in te trekken, behoudens het recht, voor de vrouw, om de vernietiging van een willekeurige intrekking te vragen.

De machtiging kan slechts verleend of ingetrokken worden bij een ter griffie van de rechtbank van eersten aanleg der laatste echtelijke woonplaats afgelegde verklaring.

Art. 222. — De machtiging van den man is niet noodig en de vrouw hoeft zich door den rechter geen machtiging te laten verleenen om in rechten te verschijnen of om verbintenissen aan te gaan:

1° Indien de man afwezig is, onmondig verklaard, of in de onmogelijkheid zijn wil te kennen te geven;

2° Wanneer de man tot een crimineele straf veroordeeld is geworden, zelfs als die straf slechts bij wedserspanningheid aan de wet uitgesproken werd, gedurende den straffijd.

Art. 223a. — De vrouw kan, mits de uitdrukkelijke machtiging van den man, een beroep, een nijverheid- of een handelsbedrijf uitoefenen.

Is de man afwezig, of uit zijn rechten ontzet, of kan hij onmogelijk zijn wil te kennen geven, dan behoeft de vrouw geen machtiging te bekomen.

Art. 223b. — Wanneer de man de machtiging weigert of intrekt, kan de vrouw zich wenden tot de rechtbank van eersten aanleg der laatste echtelijke woonplaats, die uitspraak doet overeenkomstig artikel 219.

De door de vrouw gemaakte schulden blijven uitsluitend te haren laste, wanneer zij enkel door den rechter gemachtigd werd om een handels- een nijverheidsbedrijf of een beroep uit te oefenen.

Art. 223c. — De uitdrukkelijke machtiging of de intrekking er van geschieden bij een verklaring ter griffie van de rechtbank van eersten aanleg van de woonplaats der echtgenooten.

In geval van machtiging tot het drijven van handel of van intrekking dezer machtiging, is de griffier van de burgerlijke rechtbank gehouden, in de arrondissementen waar een rechtbank van koophandel bestaat, aan de griffie van laatstbedoelde rechtbank een afschrift daarvan te doen toekomen, onder de voorwaarden en op de straffen bij artikel 9 van de wet van 15 December 1872 voorzien.

Art. 223d. — De bepaling van het tweede lid van artikel 29 der wet van 10 Maart 1900 op de arbeidsovereenkomst blijft van toepassing op de gehuwde arbeidster en op de als bediende in dienst genomen vrouw, overeenkomstig artikel 25 van de wet van 7 Augustus 1922 betreffende de arbeidsovereenkomst voor bedienden.

Art. 224a. — Met nietigheid van elke strijdige in de huwelijksvereenkomsten opgenomen bepaling, maken de opbrengsten van den arbeid der vrouw, die een van het beroep van haar man onderscheiden beroep uitoefent, alsmede het daarvan komende spaargeld, te haren behoefte voorbehouden goederen uit. Zijn daaronder begrepen de zaken voor het persoonlijk gebruik van de vrouw bestemd, namelijk de kledingstukken, de juwelen en het arbeidsgereedschap, alsook al de vergoedingen en schadevergoedingen die haar toekomen uit hoofde van een ongeval en die beroepsinkomsten vervangen waarop zij gerechtigd was te rekenen.

Bovenstaande bepalingen zijn niet van toepassing op de winst van een handel dien de vrouw drijft met behulp van de door haar man te harer beschikking gestelde goederen.

Art. 224b. — Alleen de vrouw heeft het beheer over en het genot van haar voorbehouden goederen; zij mag die alleen gebruiken voor verkrijgingen van roerende en onroerende goederen; zij mag, zonder toestemming van haar man, de aldus verkregen goederen verhuuren, verpanden, onder een bezwaren titel vervreemden, en daarover kosteloos beschikken voor de instelling der gemeenschappelijke kinderen.

Art. 224c. — In geval van misbruik, vanwege de vrouw, van de haar in het belang van het huishouden toegekende macht, onder meer in geval van verkisting, onvoorzichtigheid of wanbeheer, kan de man de intrekking van die macht laten uitspreken door de burgerlijke rechtbank van de laatste woonplaats der echtgenooten, in raadkamer rechtdoende, ten overstaan van de vrouw of deze behoorlijk opgeroepen zijnde, en na het openbaar ministerie te hebben gehoord.

Het vonnis, waarbij de intrekking der macht wordt uitgesproken, is, niettegenstaande verzet of beroep en zonder borgtocht, bij voorraad uitvoerbaar. Zelfs, wanneer het definitief is geworden, kan het op aanzoek van den man, zijn kracht verliezen.

Het vonnis wordt, op aanzoek van den procureur des Konings of van den man, binnen één maand na zijn datum, bij uittreksel overgemaakt aan de griffie van de burgerlijke rechtbank, om aldaar te worden overgeschreven in een daartoe gehouden register. Bovendien, moet de bij artikel 501 van het Burgerlijk Wetboek voorziene openbaarheid aan het vonnis gegeven worden. Is een der echtgenooten koopman, dan moet het vonnis eveneens overgeschreven worden in het bij artikel 12 der wet van 15 December 1872 voorziene register, en, in de arrondissementen waar een rechtbank van koophandel bestaat, in de gehoorzaal van die rechtbank worden aangeplakt.

In spoedeisende gevallen, kan de voorzitter van de rechtbank den man er toe machtigen zich te verzetten tegen de akten die de vrouw zich voornemt met derden aan te gaan.

Art. 224d. — De goederen van de vrouw kunnen door haar schuldeischers in beslag genomen worden. Zij kunnen ook in beslag genomen worden indien de echtgenooten zich gezamenlijk of afzonderlijk hebben verbonden in het belang van het gezin.

Het bewijs dat de schuld in het belang van het gezin werd aangegaan moet door den schuldeischer geleverd worden.

Art. 224e. — De vrouw mag aan de schuldeischers, waarmede zij zonder bedrog een overeenkomst sloot, door middel ener akte van bekendheid of door elk ander middel bewijzen dat zij een beroep uitoefent dat onderscheiden is van het beroep van haar man.

Van de herkomst en den omvang der voorbehouden goederen kan de vrouw, zoowel tegenover haar man als tegenover derden, doen blijken door alle wettelijke middelen, behalve door dat der algemeene bekendheid.

Geldt het onroerende goederen of rechten op onroerende goederen, dan is het bewijs slechts

ontvankelijk indien de akte van aankoop door de vrouw de verklaring bevat, dat de aankoop door haar gedaan werd met behulp van voorbehouden goederen en om deze te vervangen.

Art. 224f, § 1. — Bij de ontbinding van de gemeenschap of van de gemeenschap van aanwinsten, worden de voorbehouden goederen onder de te verdeelen baten begrepen, tenzij zij tevens eigen goederen uitmaken.

De schulden betreffende de voorbehouden goederen worden zoo als deze behandeld.

Indien nochtans de man of zijn erfgenaam een getrouwe en juiste boedelbeschrijving opmaken, dan staan zij slechts in voor de schulden tot beloop van de waarde der voorbehouden goederen die zij erven.

De vrouw, die van de gemeenschap afziet, herneemt de voorbehouden goederen vrij en onbelast van alle andere schulden dan die waarvoor zij vroeger tot pand strekten.

Haar afstammelingen kunnen van dat recht gebruik maken.

§ 2. — Onder al de selsels die noch gemeenschap, noch gemeenschap van aanwinsten bedragen, zijn de voorbehouden goederen het eigen bezit van de vrouw.

Art. 224g. — Is de man minderjarig, dan heeft de vrouw de machtiging van den rechter noodig hetzij om in rechten te verschijnen, hetzij om verbintenissen aan te gaan.

Art. 225. — De nietigheid, gegrond op het ontbreken der machtiging, kan alleen door de vrouw, den man of hun erfgenamen worden ingeroepen.

Art. 226. — De vrouw kan zonder bewilliging van haar man uiterste wilsbeschikkingen maken.

Overgangsbepaling.

Art. 226bis. — De artikelen 224a tot 224f van deze wet zijn van toepassing welk ook de datum van het huwelijk der echtgenooten zij. Nochtans worden de goederen, die verkregen werden vóór het van kracht worden dezer wet, niet als voorbehouden goederen beschouwd.

Gegeven te Brussel, den 20^e Juli 1932.

(1) Senaat.

Bescheiden. — Wetsontwerp en memorie van toelichting, n° 30 (buitengewone zitting 1925). — Verslag namens de commissie van justitie, uitgebracht door den heer Alexander Braun, n° 101 (zittingsjaar 1925-1926). — Tekst bij eerste lezing aangenomen, n° 51 (zittingsjaar 1926-1927). — Verslag namens de commissie van justitie uitgebracht door den heer Alexander Braun, n° 64 (zittingsjaar 1926-1927).

Handelingen. — Behandeling en aanneming. Vergaderingen van 18, 20, 25 en 26 Januari; 1, 2, 3, 22 en 23 Februari; 31 Maart en 5 April 1927.

Kamer der volksvertegenwoordigers. Bescheiden. — Wetsontwerp, n° 171 (zittingsjaar 1926-1927). — Verslag namens de commissie van justitie, uitgebracht door den heer Jennissen, n° 109 (zittingsjaar 1928-1929).

Handelingen. — Behandeling en aanneming. Vergaderingen van 30 Juni en 7 Juli 1932.

Balieleven

TUCHTKAMER DER PLEITBEZORGERS VAN HET ARRONDISSEMENT ANTWERPEN

Samenstelling voor het jaar 1932-33: Mter Jacques Nuchelmans, voorzitter; Mter August de Vooght, syndicus; Mter Georges Lang, verslaggever; Mter Constant Maes, secretaris-penningmeester.

VERKIEZINGEN TER BALIE VAN KORTRIJK

Op Vrijdag, 7 Juli, greep de eigenere vergadering plaats, waarop werd overgegaan tot de jaarlijkse verkiezingen.

Mter Jules Nolf werd met algemeene stemmen tot stafhouder herkozen.

De uittredende leden van den Tuchtraad, Mters Karel Van Tghem, Maurice Dejaegere en Xavier Verbruggen werden herkozen alsmede Mter Edgard Maes, verkozen op de buitengewone vergadering van 17 Juni. Mter Robert Gillon, oud stafhouder, en Emile Lagae treden opnieuw in den Raad der Orde.

CONFERENTIE DER JONGE BALIE VAN KORTRIJK

Op Donderdag, 30 Juni, heeft Mter Thuysbaert, notaris te Lokeren, een meesterlijke lezing gehouden over een fiscaal onderwerp. Alle leden hebben er voorzeker baat bij gevonden op zoo klare wijze te hooren een stof behandelen, welke door de advocaten maar al te dikwijls in den ban geslagen wordt der rechtswetenschap. Ze zien dan ook reikhalzend uit naar de publicatie dezer schoone studie.

Een gezellig banket, door een twintigtal confraters bijgewoond, werd den sympathieken voordrachtgever aangeboden.

**

Naar voorschrift van de standregelen werd het bestuur vernieuwd.

Werden verkozen: Voorzitter: Mter E. Van den Berghe; Secretaris: Mter Edg. Maes; Schatbewaarder: Mter G. Kasiers.

BALIE VAN BRUSSEL

TUCHTRAAD 1931-1932

Stafhouder: Eugène Soudan. Tuchtraad: Emile Brunet, Jean Spreux, Louis Braffort, J. Levy Morelle, Paul Emile Janson, Ivan Gilon, Achille Henoumont, Henri van Leynseele, Charles Henri Cousin, Léon Hennebicq, Henri Jaspard, Jean Jacques Renkin, Hubert Pierlot, Henri L.-H. Botson.

BALIE VAN LEUVEN

TUCHTRAAD 1931-1932

Stafhouder: Raul Claes. Tuchtraad: Pierre De Keyser, Louis Van Kerckhoven, Auguste Tant, Jan Kestens, François Caloud, Fernand Van Ryckel, Charles Van Krunckelsven, Jean Huyberechts.

Uitgever: Drukk. «Thémis».

Best.: R. Van Cauteren

Korte Ridderstraat, 22, Antwerpen. — Tel.: 200.95